Ազգ

Azg
armenian daily

15 ՄԱՐՏ 2003 ՇԱԲԱԹ 50 (2735)

ԱՄՆ-ը ակտիվացնելու է միջնորդությունը Ղարաբաղի հարցում

ԲԱՔՈՒ, 14 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ԱՄՆ-ը մտադիր է ակտիվացնել իր միջնորդական դերակատարությունը եւ աջակցություն ցուցաբերել ԵԱՀԿ Մինսկի խմբին այնպիսի առաջարկությունների մշակման հարցում, որոնք կարող են դառնալ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման «նոր հիմք» Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահական ընտրություններից հետո։ Այս մասին հինգշաբթի հայտարարել է Ադրբեջանում ԱՄՆ դեսպան Ռոս Ուիլսոնը, Բաքվի սլավոնական համալսարանի դասախոսների եւ ուսանողության հետ հանդիպման ժամանակ։ Ըստ Ուիլսոնի, տվյալ հարցը հանգամանորեն քննարկվել է Վաշինգտոնում ԱՄՆ եւ Ադրբեջանի նախագահների հանդիպմանը։ Ինչպես նշել է դեսպանը, պետքարտուղար Քոլին Փաուելը նախագահներին տեղեկացրել է այն քայլերի մասին, որ նա կձեռնարկի առաջիկա ամիսներին։ Համաձայն Բաքվի «525» թերթի, դեսպանը հույս է հայտնել, որ ղարաբաղյան խնդրի վերաբերյալ նոր առաջարկները կիրառվեն երկու երկրների նախագահական ընտրություններից հետո։

ՆԻՍՏ

Երեկ ՍԴ-ում ԿԸՀ-ն, մեղմ ասած, անպատրաստ էր

Եվ կարծես թե ոչ միայն երեկ

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Փետրվարի 27-ին հանրապետության նախագահի թեկնածու Արտաշես Գեղամյանից Սահմանադրական դատարան ներկայացվել էր դիմում՝ պահանջելով անվավեր ճանաչել Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի փետրվարի 20-ի 18-Ա որոշումը (հանրապետության նախագահի ընտրության 2-րդ փուլ անցկացնելու մասին), փետրվարի 25-ի ամփոփիչ արձանագրությունն ընտրությունների վերջնական արդյունքների մասին եւ փետրվարի 25-ի վերահաստատված որոշումը՝ ամփոփիչ արձանագրության հիման վրա մարտի 5-ին նախագահական ընտրության 2-րդ փուլ անցկացնելու մասին։

Երեկ Սահմանադրական դատարանը հրավիրել էր առաջին նիստն՝ Արտաշես Գեղամյանի դիմումի կապակցությամբ։ Դիմող կողմը 3 ներկայացուցիչ ուներ։ ԿԸՀ-ն պետք է ներկայացնեին ԿԸՀ փոխնախագահ Համլետ Աբրահամյանը, ԿԸՀ անդամ Արտաշես Ավոյանը («Օրինաց երկիր») եւ իրավաբանական ծառայության ղեկավար Նունե Հովհաննիսյանը։ Վերջինս, սակայն, ներկայացել էր իրավաբան Գեւորգ Ներսիսյանի հետ։ Նիստի սկզբում դիմող կողմն ընդարձակ ներկայացրեց դիմումը։ Ըստ այդմ, վերը նշված առաջին պահանջի կապակցությամբ դիմող կողմը նշեց, որ փետրվարի 20-ին Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը, համաձայն Ընտրական օրենսգրքի 63-րդ հոդվածի 1-ին կետի, պետք է հրապարակեր ընտրությունների նախնական արդյունքները։ Բայց գերազանցելով իր լիազորությունները եւ խախտելով ԸՕ 63 հոդվածի 1-ին կետի պահանջները, կայացրել է 18-Ա որոշումը, որով հայտարարել է ընտրության 2-րդ փուլ՝ այդ պահին անգամ չունենալով անճշտությունների չափի մասին տվյալներ։ Հետեւաբար, ըստ դիմումատուի, անօրինական են ոչ միայն փետրվարի 20-ի, այլեւ դրանից հետո ԿԸՀ ընդունած բոլոր որոշումները։

Տես ☛ էջ 3

ԲՈՒՇ-ԲԼԵՐ-ԱԶՆԱՐ

«Ճգնաժամային գագաթաժողով» Ազորյան կղզիներում

Մ. Նահանգների նախագահ Ջորջ Բուշը, Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը եւ Իսպանիայի վարչապետ Մարիո Խոսե Ազնարը կիրակի օրը գագաթաժողով կգումարեն Պորտուգալիայի մոտ գտնվող Ազորյան կղզիներից մեկում՝ նվիրված իրաքյան ճգնաժամին։ Ամերիկյան պաշտոնական տեղեկատվության համաձայն, 3 համախոհները վերջնական տեսքի կբերեն ՄԱԿ-ի 2-րդ որոշման նախագիծը, կամփոփեն Անվտանգության խորհրդի մշտական եւ ժամանակավոր անդամ երկրների դիրքորոշումը եւ կորոշեն իրենց հետագա քայլերը։

Երեկ հեռախոսազրույց է տեղի ունեցել Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի եւ վարչապետ Բլերի միջեւ։ Շիրակը պատրաստակամություն է հայտնել ավելի ըմբռնումով մոտենալ բրիտանական դիրքորոշմանն Իրաքի հարցում, սակայն մերժել է Բաղդադի դեմ վերջնագրային որեւէ ժամկետ։

Մյուս կողմից, իրաքյան իշխանությունները երեկ հայտարարեցին, որ այսօր, շաբաթ, ամբողջական տեղեկություններ են տալու ՄԱԿ-ի տեսուչներին իրենց տրամադրության տակ գտնվող ներվային գազի վերաբերյալ։ Մինչ այդ, երեկ, ամերիկյան ռազմանավերը մտան Կարմիր ծով՝ զինված «Կրուզ» հրթիռներով, որոնք կարող են այդտեղից հարվածել Իրաքի տարածքը։

Էրդողանը կազմեց իր կառավարությունը՝ 22+1

Թուրքիայի նոր վարչապետը՝ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանը, երեկ կազմեց իր կառավարությունը՝ կազմված 22 նախարարներից։ Նախկին վարչապետ Աբդուլլահ Գյուլը նշանակվեց փոխվարչապետ եւ արտաքին գործերի նախարար։

Առաջիկա օրերին Էրդողանի կառավարության գլխավոր խնդիրն է լինելու Ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի համագործակցությունը ստանալ ամերիկյան զորքի համար ճանապարհ հարթելու դեպի Հյուսիսային Իրաք, թեեւ, ըստ թուրքական մամուլի տվյալների, այդ զորքի լոգիստիկական միավորումներն արդեն գտնվում են Թուրքիայի տարբեր ռազմակայաններում։ Մինչ այդ, երկրում շարունակվում են բողոքի հզոր ցույցերը հակաիրաքյան պատերազմի դեմ։

Ալիեւը վերադառնում է

ԲԱՔՈՒ, 14 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հինգշաբթի Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը՝ ավարտելով բուժումը Քլիվլենդում, մեկնել է հայրենիք։ Նախագահի մամուլի ծառայության հաղորդման մեջ չի պարզաբանվում, թե երբ Հ. Ալիեւը կժամանի Բաքու, գրում է Բաքվի «525» թերթը։ Համաձայն մամուլի ծառայության մեկ այլ հաղորդման, այդ նույն օրը Հ. Ալիեւը ժամանել է Լոնդոն։ ANS-ի հաղորդմամբ, ուր վկայակոչվում է Մեծ Բրիտանիայում Ադրբեջանի դեսպանության մամուլի ծառայության ղեկավարը, նախագահը իրեն լավ է զգում։ Նրա ինքնաթիռը Լոնդոնի օդանավակայանում դիմավորել է Լոնդոնում Ադրբեջանի դեսպանը։ Պետության ղեկավարը տեղավորվել է իրեն հատկացված նստավայրում։ Հաղորդվում է, որ ամենամոտ ժամանակներս նա կվերադառնա հայրենիք։

Վրաստանում սովի նշաններ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 14 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Միջազգային Կարմիր խաչը նախազգուշացնում է, որ հումանիտար իրադրությունը Վրաստանի որոշ շրջաններում նկատելի վատթարացել է, որոշ տեղերում սովի նշաններ կան։ Ինչպես հաղորդում է BBC-ն, Վրաստանում Կարմիր խաչի պատվիրակության ղեկավար Պոլ Կաստելլան այդ անկայուն շրջանների իրավիճակը համեմատել է Կոնգոյի դեմոկրատական հանրապետության իրադրության հետ։ Ըստ ներկայացուցչի, այդ խնդիրները կպահպանվեն, քանի դեռ չեն լուծվել հակամարտությունները Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի անջատողականների հետ։

Համաշխարհային ահազանգ՝ թոքաբորբ գրիպի տեսքով

Շուրջ 1 շաբաթ առաջ «Ազգի» էջերում անգլիացի լրագրող Գուին Դայերի նախազգուշացումն իրականանում է՝ Հոնկոնգի հիվանդանոցներից մեկում թոքաբորբից մահացել է ամերիկացի մի գործարար, որ հիվանդանոց էր ընդունվել գրիպի ախտանիշներով։ Նույն հիվանդանոցի շուրջ 30 աշխատակիցներ այժմ վարակված են նույն ախտանիշներով։ Ամերիկացին անցյալ շաբաթ Հոնկոնգ է հասել Վիետնամից, որտեղից նախորդ օրն ահազանգ է ստացվել «գրիպային» սուր վարակումների մասին։ Նման ահազանգ է հնչել նաեւ Սինգապուրից, որտեղ, ինչպես Հոնկոնգում, փողոցներում եւ այլուր մարդիկ դիմակներ են կրում որպես նախազգուշական միջոց։

CNN-ը եւ BBC-ն կցուցադրեն Բասրայի գրավումը

ԿԱՀԻՐԵ, 14 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ամերիկյան եւ բրիտանական զինվորական հրամանատարությունը որոշել է հեռուստահաղորդումների խոշորագույն կորպորացիաներ Սի էն էն-ին եւ Բի Բի Սի-ին ներգրավել որպես յուրատեսակ «լրատվական հովանավորներ» Իրաքի տարածքում հավանական ռազմական գործողություններում։ Այսպես, Բասրայի՝ իր մեծությամբ Իրաքի երկրորդ քաղաքի, «գրոհի եւ գրավման» հեռուստահեռարձակումն արդեն տրամադրված է նրանց։ Այդ մասին, ինչպես հայտնի է դարձել այսօր, հայտարարել է Պարսից ծոցի գոտում միացյալ ռազմական խմբավորման մի բարձրաստիճան ներկայացուցիչ։ «Այդ որոշումն ընդունելով մենք չենք ձգտում վաստակելու հնարավորություն տալ որեւէ թղթակցի,- պարզաբանել է նա։ - Բանն այն է, որ Իրաքի դեկավարությունը դիտում է այդ հեռուստաընկերությունների ծրագրերը, եւ մենք ցանկանում ենք, որ նա իմանա թե ինչ է տեղի ունենում ռազմական գործողությունների թատերաբեմում»։ Միաժամանակ հայտնի է դարձել նախատեսվող պատերազմի ընթացքում Բասրան բրիտանական զինվորական ղեկավարմանը հանձնելու մասին։

Վահե Գաբրիելյանը գնում է Լոնդոն

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը մարտի 13-ին հրամանագիր է ստորագրել Վահե Գաբրիելյանին Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորությունում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ ու լիազոր դեսպան նշանակելու մասին (նստավայրը՝ Լոնդոն)։

Հանրապետության նախագահի նույն օրվա մեկ այլ հրամանագրով, Հունաստանի Հանրապետությունում Հայաստանի դեսպան Վահրամ Կազհոյանը համատեղության կարգով արտակարգ եւ լիազոր դեսպան է նշանակվել Սերբիայի եւ Մոնտենեգրոյի Հանրապետությունում (նստավայրը՝ Աթենք)։

Անգլո-ամերիկյան ուղեգիծ պաղեստինա-իսրայելական թնջուկի համար

Երեկ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարեց եւ նրանից մեկ ժամ հետո վարչապետ Թոնի Բլերը կրկնեց առաջիկա շաբաթ պաղեստինցիներին ու իսրայելցիներին առաջարկվելիք նոր ուղեգծի մասին, որի նպատակն է հակամարտ կողմերին տալ հակամարտության լուծման մի նոր բանալի։ Նախագահ Բուշն ասաց, որ կողմերը կարող են իրենց առաջարկությունները ներկայացնել հետագայում, ինչը հաշվի կառնվի։ Իր հերթին վարչապետ Բլերը մամլո ասուլիսում հայտնեց, թե շնորհավորական հեռախոսազրույց է ունեցել Պաղեստինի ինքնավարության նորանշանակ վարչապետի հետ եւ անձամբ տեղեկացրել նոր ուղեգծի մասին։

Միջազգային մամուլի թղթակիցների համաձայն, Պաղեստինում անգլո-ամերիկյան այս նոր նախաձեռնությունը դիմավորվել է սառնությամբ։ Պաղեստինցիների կարծիքով, կարեւորն ուղեգիծը չէ, այլ կոնկրետ քայլերի առկայությունը։

Երեկ Նաբլուսում իսրայելական զորքը սպանել է 10 պաղեստինցու։

ՏԻԳՐԱՆ ՆԱՂԴԱԼՅԱՆԻ ՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հետախուզվող Գրիգոր Պետրոսյանը հանձնվել է, ձերբակալված է Խաչիկ Ահագինյանը

Սույն թվականի մարտի 13-ին, երեկոյան ժամը 20.00-ի սահմաններում, մեղայականով ՀՀ ոստիկանության քրեական հետախուզության վարչություն է ներկայացել Տիգրան Նաղդալյանի սպանության փաստի առթիվ հետախուզման մեջ գտնվող, Արարատի մարզի Ազատավան գյուղի բնակիչ, 1960 թ. ծնված, «Մզոր» մականունով Գրիգոր Վիրաբի Պետրոսյանը։

Բացի այդ, քրեական հետախուզության վարչության եւ ՀՀ գլխավոր դատախազության աշխատակիցների համատեղ իրականացրած օպերատիվ-հետախուզական եւ քննչական միջոցառումների շնորհիվ պարզվել է, որ Տիգրան Նաղդալյանի սպանությանը նախորդող՝ սեպտեմբեր-նոյեմբեր ամիսների ընթացքում «Ապեր» մականունով Հովհաննես Հարությունյանի պատվերով եւ նրա հորաքրոջ որդու՝ 1955 թ. ծնված Խաչիկ Հարությունի Ահագինյանի ուղղորդմամբ հանցավոր խմբի անդամները նախապատրաստել եւ փորձել են իրականացնել մի շարք ծանր հանցագործություններ, այդ թվում՝ զինված ավազակային հարձակումներ։ Ի հայտ են եկել այդ հանցագործությունների նախապատրաստմանը մասնակից այլ անձինք։ Գործի հանգամանքները ճշտվում են։

Խաչիկ Ահագինյանը ձերբակալված է։

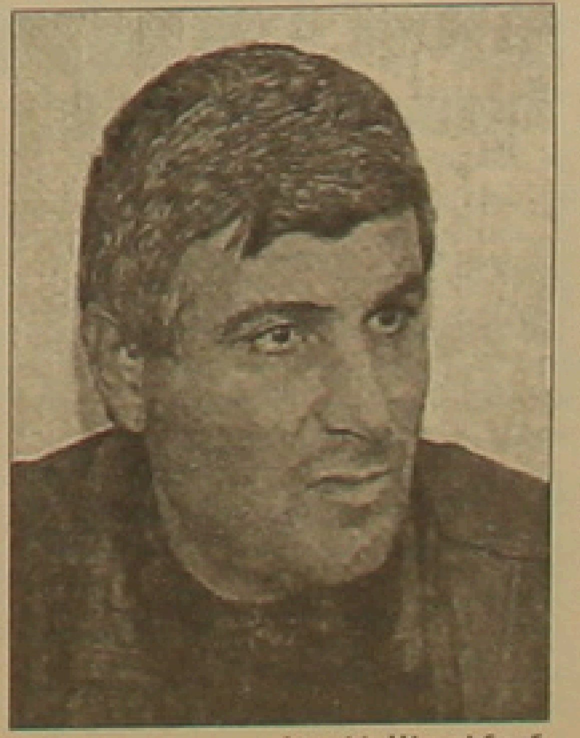

Խաչիկ Ահագինյան

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչություն

ՆԻՍՏ

ԿԸՀ-ն պատրաստվում է գալիք ընտրություններին

Համամասնական ընտրակարգով դեռ առաջադրում չկա

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը շարունակում է պատրաստվել խորհրդարանական ընտրություններին: Երեկվա նիստում եւս ընդունվեցին մի քանի որոշումներ, որոնք վերաբերում էին ՀՀ դիվանագիտական եւ հյուպատոսական ներկայացուցչություններում ԱԺ ընտրությունների կազմակերպմանն ու անցկացմանը, նախընտրական հիմնադրամներում եղած միջոցների օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագրի ձեւին, ԿԸՀ-ին առընթեր վերահսկիչ-վերստուգիչ ծառայության գործունեության կարգին:

Այսպես, թեկնածուներն ու կուսակցությունները ոչ ուշ, քան ընտրություններից 15 օր հետո իրենց գրանցած ընտրական հանձնաժողովներին ներկայացնում են նախընտրական հիմնադրամում եղած միջոցների օգտագործման հայտարարագիր: ԿԸՀ-ին առընթեր՝ վերահսկիչ-վերստուգիչ ծառայությանը ներկայացված հայտարարագրերի ամփոփված տվյալները մեկ ամսվա ընթացքում ներկայացվում են ԿԸՀ-ի քննարկմանը, արդյունքների վերաբերյալ որոշումը հրապարակվում է մամուլում:

Կուսակցություններն ու թեկնածուները նախընտրական հանդիպումների համար տարածքներ, դահլիճներ ձեռք բերելու համար տվյալ տարածքի ընտրատարածքային հանձնաժողով գրավոր հայտ պետք է ներկայացնեն կազմակերպվող միջոցառումից ոչ ուշ, քան 5 օր առաջ: Միեւնույն տարածքը նույն թեկնածուին կարող է տրամադրվել 2 անգամից ոչ ավելի:

Երեկվա օրակարգի հարցերից էր նաեւ վիճակահանության կարգը, որով պարզ կդառնա, թե մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված եւ հավասար ձայներ հավաքած թեկնածուներից ով կդառնա ԱԺ պատգամավոր:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նիստում հաստատվեց նաեւ մեծամասնական եւ համամասնական ընտրակարգերով ընտրությունների քվեաթերթիկների ձեւը:

Ի դեպ, համամասնական ընտրակարգով երեկ երեկոյան դեռեւս ոչ մի առաջադրում չէր եղել: Առաջադրման ժամկետը մինչեւ վաղը մարտի 16-ն է: Կարելի է արդեն ենթադրել, որ առաջադրումների գերակշիռ մասը կլինի հենց այդ օրը:

Մ. Հ.

Հայ ընտանիքը կարտաքսվի Իսրայելից

Իսրայելական «Հաարեց» թերթի երեկվա համարում զետեղված հոդվածներից մեկը պատմում է Լեռնային Ղարաբաղից գաղթած հայ ընտանիքի մասին: Իսրայելի ներքին գործերի նախարարությունը հինգշաբթի հայտարարել է, որ 3 ամսից ընտանիքին կարտաքսի երկրից, քանի որ վերջինիս չի հաջողվել ապացուցել իր հրեական ծագումը:

Հակոբյանների ընտանիքը, որ բաղկացած է 5 անդամից, մոտ 5 տարի առաջ խնդրագիր է ներկայացրել դատարան՝ հրեականությունն ապացուցելու համար: Ընտանիքի մայրը պնդել է, որ ինքը հրեա է մոր կողմից, իսկ ամուսինը՝ հայ:

1997 թ. ավերվում է Հակոբյանների տունն Արցախում, եւ նրանք որոշում են գաղթել Իսրայել: Նախ մեկնում են Ուկրաինա, սակայն այնտեղ չեն կարողանում ձեռք բերել մշտական բնակության վիզա, այլ՝ միայն տուրիստական: Իսրայելում նրանց փաստաթղթերը չեն հաստատվում, քանի որ դրանք ոչ թե իսկականն էին, այլ պատճենները: Այդ իսկ պատճառով ներքին գործերի նախարարությունը մերժում է նրանց խնդրագիրը: Երբ ընտանիքի մայրն Իսրայելում վիրավորվում է պայթյունի ժամանակ, ստիպված է լինում բուժման համար մեկնել Լեռնային Ղարաբաղ: Բանն այն է, որ Թել Ավիվի ռաբբունական դատարանը սկզբում վավերացրել է այն փաստը, որ ընտանիքի մայրը հրեա է, իսկ 2 ամիս հետո տեղեկացրել ներքին գործերի նախարարությանը, որ ճիշտ որոշում չի կայացրել: Դրա հետեւանքով ընտանիքի հայրն ու ավագ դուստրը, որը Թել Ավիվի համալսարանի ուսանողուհի է, ձերբակալվել են, իսկ մայրը, խնամքի տակ անչափահաս երեխաներ ունենալու պատճառաբանությամբ, ազատվել է:

Ռ. Գ.

Կալիֆոռնիայի նահանգապետից Ստեփան Դեմիրճյանին զորակցող նամակը կեղծ է եղել

ԳԼԵՆԴԵՅԼ, 14 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Առավոտ» օրաթերթում մարտի 12-ին հրապարակված Կալիֆոռնիայի նահանգապետ Գրեյ Դեւիսի եւ ԱՄՆ սենատոր Դայան Ֆայնստայնի նամակները, որոնք արտահայտում էին զորակցություն ՀՀ նախագահական ընտրությունների մասնակից Ս. Դեմիրճյանին եւ նրա գլխավորած «ժողովրդավարական շարժմանը», «Ասպարեզի» հաղորդմամբ, ամբողջովին կեղծ են եւ շինծու:

Փետրվարի 21-ով եւ 23-ով թվագրված եւ անփույթ անգլերենով գրված նամակների իսկությունը պարզելու համար «Ասպարեզը» դիմել էր նահանգապետ Գ. Դեւիսի եւ սենատոր Դ. Ֆայնստայնի գրասենյակ՝ ելակետ ունենալով այն հանգամանքը, որ նահանգային մակարդակով որեւէ պաշտոնյա իրավունք չունի զբաղվելու արտաքին քաղաքականությամբ, առավել եւս՝ խառնվելու այլ երկրների ներքաղաքական գործընթացներին:

Նահանգապետի մամլո քարտուղար Սթիվ Մավիգլիոն տեղեկացրել է, որ Գրեյ Դեւիսին վերագրվող նամակը «բացարձակ կեղծիք է, ամբողջովին շինծու»: Նա զարմանքով շարունակել է. «Այդպիսի նամակ երբեք չի գրվել, ստորագրությունն անգամ նման չէ նահանգապետի ստորագրությանը: Դա անորակ կեղծարարություն է, նույնիսկ պաշտոնաթերթիկը մերը չէ»: Մամլո քարտուղարի հավաստմամբ, նահանգապետը, «ամենայն հավանականությամբ», կդիմի իրավական քայլերի, ըստ որում հարցն արդեն իրավական քննության է ենթարկվում:

Կրասնոդարի մարզում ձերբակալվել է հանցագործ խումբ

Զոհերի թվում՝ հայ երիտասարդ

Անապայում սկսվել է քրեական գործի հետաքննություն, որը կարող է դառնալ վերջին ժամանակներում եղածներից ամենախոշորը: Մի շարք հանցագործություններ եւ ավազակային հարձակումներ կատարելու կասկածանքով ձերբակալվել են Սուպսեխ գյուղի 3 բնակիչներ: Հետաքննողները կարծում են, որ խումբը գործել է մարզի տարածքում, մոտ 4 տարի, եւ նրանց գործողությունների հետեւանքով սպանվել են հիմնականում դրսից եկած բիզնեսմեններ: Ամեն ինչ սկսվեց փետրվարին, երբ հայտարարվեց գյուղից անհայտ կորած բնակչի մասին: Իսկ 1 ամիս անց հետաքննություն վարողները պարզեցին, որ անհայտ կորածը՝ քաղաքացի Ավետիսյանը սպանված է: Այսօր արդեն բացահայտված է եւս 6 սպանություն:

Թե ինչ է լինում, երբ թարգմանիչը կիսագրագետ է

Լեզուն ամենազգայունն է, որ անմիջապես կրում է հասարակական ամեն տիպի փոփոխությունների ազդեցությունը: Հենց միայն ընտրություններից հետո վերջին տարիներին ինչքան բառեր ու բառարմատներ ակտիվորեն մտան շրջանառության մեջ՝ ընտրատարածք, ընտրակեղծիք, ընտրախախտում, ընտրաընթացք, նույնիսկ ընտրատրամադրություն ու ընտրաքամի: Ամենից առաջ դրանք կիրառության մեջ դնելու հեղինակները քաղաքական գործիչներն ու լրագրողներն են: Այս վերջին նախագահական ընտրություններն ապացուցեցին, որ միանգամայն անարգել զանգվածային շրջանառության մեջ կարող է ընկնել նաեւ բառիմաստի ու հասկացության սխալ, շրջաբերված տարբերակը: Ընտրությունների առաջին փուլի ավարտի հենց հաջորդ օրը եվրոպական դիտորդներն ասուլիս հրավիրեցին: Իբրեւ ընտրախախտման արտահայտություն նրանք նշեցին քվեատուփերի լցման փաստը: Անգլերենից հայերենի թարգմանիչները լցնել բառի փոխարեն, չգիտես ինչու, օգտագործեցին լցոնելը: Եվ անմիջապես թե մամուլը, թե հեռուստաալիքների երիտասարդ լրագրողները թութակի պես անդրադարձին սխալը՝ քվեատուփերը լցոնվել են, լցոնման փաստ եւ այլն:

Հայերեն բացատրական բառարանի մեջ լցոն բառը բացատրվում է իբրեւ լիցք, միջուկ՝ թխվածքների, ուտելիքների, նաեւ իբրեւ նյութ՝ խառնուրդ, շինարարական տարբեր կառույցների համար: Բնականաբար, լցոնել կամ լցոնվելն էլ կնշանակի այդ միջուկով կամ խառնուրդով լցնել... սակայն, ոչ, իհարկե, քվեատուփերը:

Կ. Գ.

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ՀԱՐԹԱԿ

Այս անգամ էլ համերգային միտինգ

«Բալա՛, փո՛ղ տուր», տոնզիկանոցի մոտ հավաքված միտինգավորներին երեկ շարունակ խանգարում էր միջին տարիքի մուրացկանը: «Բալա՛, փո՛ղ տուր»: «Դե, հերիք ա, փող չունենք», բղավեցին նրանք, որ եկել էին «անսովոր» միտինգի: «Այսուհետեւ միտինգները կսկսենք համերգով: Մենք չենք սգի մեջ, այլ՝ իշխանավորները», բղավում էր խոսափողի մոտ կանգնածը:

Մոտ 10 հոգու հարցուփորձ անելուց հետո վերջապես իմացա, որ միտինգի սկզբում ելույթ է ունեցել մի ասմունքող եւ... ոչ ոք չհիշեց, թե նրանից առա՞ջ, թե հետո, ո՞վ երգեց:

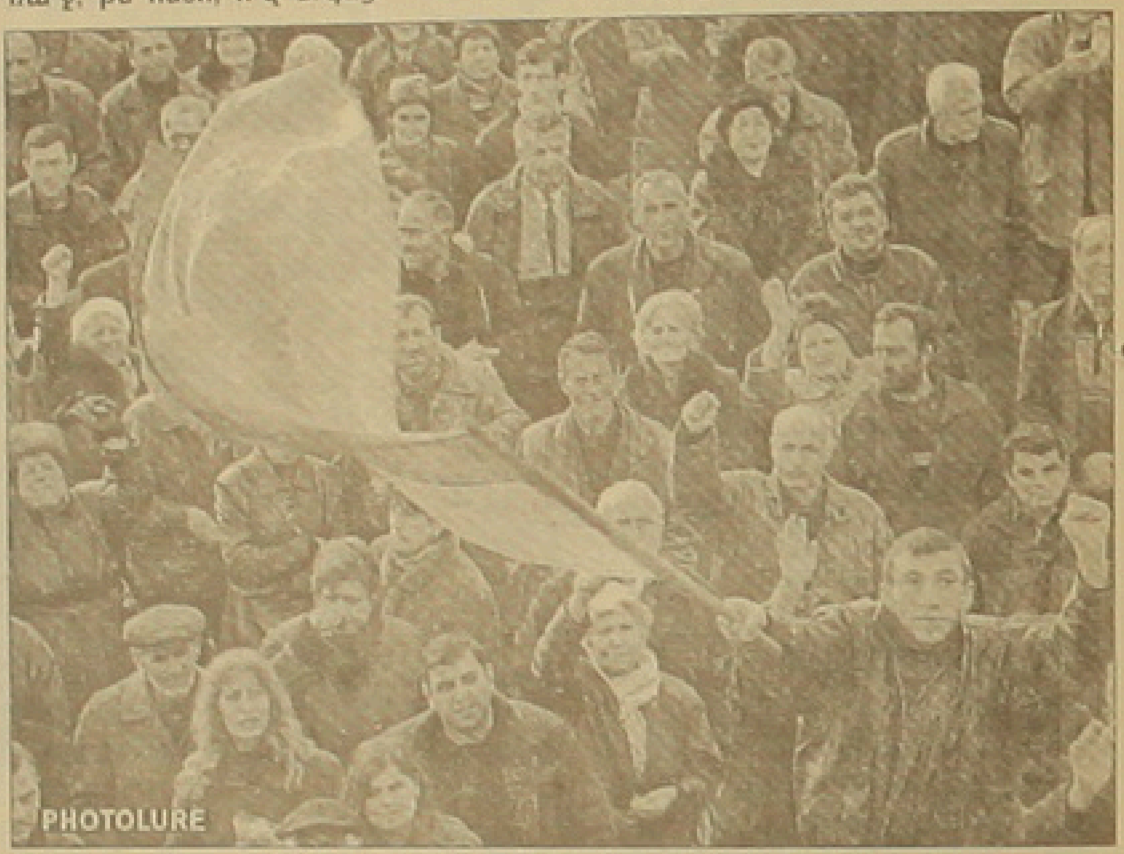

«Չգիտենք», ասացին նաեւ արեւածաղիկ վաճառող տիկինները, որ գրեթե բոլոր միտինգների ակտիվ «մասնակիցներն» են դարձել: Նրանց շնորհիվ գրեթե բոլորը մեծ եռանդով արեւածաղիկ էին «չրթում»: Այնքան էին զբաղված, որ երբ միտինգավորը գոչեց «հաղ-թա-նակ», ոչ մի արձագանք չստացավ: «Էդ կասկածո՞ւմ եք, որ հաղթելու ենք», բացականչեց նա՝ վերստին վանկարկելով: Այս անգամ նրան միացավ հավաքվածների արձագանքը: Վերջիններիս թիկունքում կանգնած էին մարդիկ, որ մի տեսակ անտարբեր ու սառը հայացքով իրենց շուրջն էին նայում, անցնող-դարձողին ուսումնասիրում:

«Ոչ մի լրատվամիջոց ճշմարտությունը չի ասում», բղավեց ելույթ ունեցողներից մեկը: (Նա, թերեւս, նկատի ուներ ամենից առաջ ընդդիմադիր մամուլը): «Այսօրվանից բոլորդ կդառնաք մի-մի լրատվամիջոց ու աշխարհին կպատմեք, թե ինչ է կատարվում այստեղ», ձայնալարերը մինչեւ վերջ պրկելով բղավում էր խոսողը: Հետո հավաքվածներին հանգստացրին, թե Ստեփան Դեմիրճյանը վարչապետ չի ուզում դառնալ, Ազգային ժողովի նախագահ չի ուզում դառնալ: Սուտ լուրերին պետք չէ հավատալ, քանի որ «Ստեփան Դեմիրճյանը հայ ժողովրդի նախագահն է»: «Գնալու ենք մինչեւ վերջ, մինչեւ վերջ», բղավելով չէր հանգստանում միտինգավարը:

Դե, ինչպես բոլոր միտինգներում, երեկվա «անսովոր» միտինգում էլ հնչեցին նույն կարգախոսները՝ արդարություն, բարոյականություն, հաղթանակ:

Ռոբերտ Քոչարյանին ընտրողները որակվեցին որպես «կաշառվածներ»: (Ափսոս, կաշառքի չափը չնշվեց, որ իմանայինք, թե ինչքան ենք ստացել): Մի խոսքով, բացի համերգային մասից, ամեն ինչ նույնն էր: Այնպես որ մինչեւ խորհրդարանական ընտրությունները ընդդիմության միտինգները կանցնեն խաղաղ ու համերգային մթնոլորտում:

Թող որ շատանան համերգները մեր քաղաքում, միայն թե իշխանություն բառի փոխարեն երկիր ու պետականություն գաղափարներով փողոց ելնենք...

Ռ. Գ.

Մի՛ վիրավորեք

Հասել է այն պահը, որ ասենք, այո՛, արժանապատվությամբ եւ նամուսով ապրենք:

Եվ եթե մենք այդ խորհրդաս, սակայն արդեն տանջահար արած «արժանապատվություն» բառը սերտած օգտագործելով այլ նպատակի ծառայեցնենք, ապա «արժ» ածանցը դանդաղ, բայց հաստատուն քայլերով կկորցնի իր իմաստը, հետն էլ արդարությունը, եւ ի հայտ կգա այն, ինչն այսօր գերիշխում է:

Մատենադարանի հարթակից (ձեր թույլտվությամբ համարենք սրբատեղի) վիրավորանք են հասցնում երկիր Հայաստանի նախագահին, նրա ժողովրդին, այն էլ Մեսրոպ Մաշտոցի, Մովսես Խորենացու ներկայությամբ եւ չեն խորշում:

Ասում են՝ երկրի նախագահը զարմանալի համբերատար է եւ խաղաղ, շատ հետաքրքիր է՝ ինչո՞ւ: Բայց ես չեմ զարմանում, նա ձեւավորվել է հրասայլերի, հրթիռների, ականների մահաբեր շառաչյունների տակ: Շատերին է կորցրել, իսկ այսօրվա բեռը լռակյաց է տանում, այն էլ ինչպիսի բեռ: Դե, թող հայհոյեն, երեւի իրենց խղճին է թողնում նախագահը: Վերեւ՝ Աստված, ներքեւ՝ հայհոյողները: Ամեն ինչ թողնում է նժարի վրա, մի թեւում հայհոյողները, վիրավորողները, մյուսում՝ խիղճը (ես այդպես եմ կարծում):

Մատենադարանի հարթակում լուռ են Մեսրոպ Մաշտոցը, Մովսես Խորենացին:

Ա՜յ, ուրիշ կլիներ, եթե հրաշք կատարվեր եւ մեզ ցույց տային:

Նորից խռովք կապրեր Անդրանիկը: Իսկ Նժդեհը կասեր. «Ա՜յ-ա՜յ-ա՜յ, այդ որտեղի՞ց եք, ո՞ւր եք գնում, բա եղա՞վ»:

Հայ ժողովրդից սիրված, հարգարժան, արժանահիշատակ Կարեն Դեմիրճյանը, սպարապետ Վազգենը հարց կտային. «Ուշքի եկե՞ք, այդ ինչո՞վ եք զբաղված, ա՜յ խելոքներ»:

Ասեմ՝ Հայաստան երկրում, Մատենադարանի հարթակից, դրանից դուրս չարացնում են մարդկանց, թշնամանք սերմանում իրար մեջ, երկիրը պառակտում, ամբողջ աշխարհի առաջ խայտառակում: Հազար անգամ կրկնելով, հարայ-հրոցով արժանապատվություն եւ արդարություն են պահանջում, իսկ համերաշխության մասին ոչ մի խոսք:

Այ այդպես:

Բ. ՂԱՐԱՄՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Կարտոֆիլի բարձրորակ տնկանյութի խնդիրը շարունակում է մնալ անլուծելի

Ինչքան էլ շարունակվեն եղանակի ցուրտ ու տաք քմայքները, այնուամենայնիվ, գարունն արդեն գյուղացուն եւ հողերի իր մեծ բաժինն է առաջադրել: Ընդամենը 10-15 օր հետո կսկսվի կարտոֆիլի ցանքը, եւ հողագործների մեծ մասը կրկին բախվել է տնկանյութ հայթայթելու խնդրին: Այս տարի, ըստ ՀՀ գյուղնախարարության բուսաբուծության զարգացման բաժնի պետ Գառնիկ Պետրոսյանի, նախնական կանխատեսումներով հանրապետությունում սպասվում է շուրջ 32 հազար հա կարտոֆիլի ցանք, որի համար կպահանջվի 12 հազար տ տնկանյութ: Այս անգամ որակյալ սերմացուի խնդիրն առավել սրված է, քանի որ հակառակ նախորդ տարիների, դրսի աշխարհից իբրեւ օգնություն տնկանյութի որեւէ կգ չի ներկրվել: Հատկապես 2001 թ. տեւական երաշտի եւ սակավաջրության հետեւանքների հաղթահարման նպատակով և՛ Հոլանդիայից, և՛ Սիրիայից, և՛ Բելառուսից մեծածավալ օգնություններ տրամադրվեցին: Եվ այդ շարունակական գործընթացն այսօր ընդհատվեց: Այս ձմեռվա սառնամանիքներն էլ իրենց գործն արեցին: Կարտոֆիլագործները լուրջ վնասներ կրեցին: Շատ մարզերում, հատկապես Արարատյան դաշտավայրի տնտեսություններում, կարտոֆիլի տնկանյութի պահպանությունն աննախադեպ ցրտերի պատճառով անհնարին դարձավ: Եթե այս ամենին ավելացնենք նաեւ այն իրողությունը, որ 2003 թ. բյուջեում որեւէ լումա չի հատկացվել սերմնաբուծական միջոցառումների համար, ապա պատկերը լիակատար կլինի: Իհարկե, և՛ Շիրակի, և՛ Լոռու , և՛ Գեղարքունիքի ու Կոտայքի մարզերում ֆերմերային մասնավոր տնտեսությունները հասցրել են արտերկրից ներկրել եւ բազմացնել հոլանդական ու գերմանական բարձրորակ տնկանյութ եւ արդեն վաճառքի են ներկայացրել: Սակայն չափազանց բարձր գինը (1 կգ-ը 220-230 դրամ) գյուղացիական տնտեսությունների մեծամասնությանը մատչելի չէ: Ըստ Գառնիկ Պետրոսյանի սպասվում է, որ առաջիկա 1-2 ամիսների ընթացքում հանրապետություն կներկրվի բարձր վերարտադրության բարձրարժեք տնկանյութ Հոլանդիայից, Բելառուսից, Ֆրանսիայից ու Գերմանիայից: Սակայն նույնպես թանկ սերմացու է, օգտագործվելու է միայն բազմացման նպատակով եւ հետագայում միայն վաճառքի կներկայացվի:

Փաստորեն, սերմնաբուծության ճակատագիրը հանձնվել է մասնավոր տնտեսությունների քմահաճույքին: Հանրապետությունում այսօր արդեն չկան պետական սերմնաբուծական տնտեսություններ, իսկ մասնավորը դեռ չի կայացել եւ լուրջ աջակցության, ներդրումների կարիք ունի: Ընդամենը մի քանի տարի առաջ պետական սերմնաբուծական տասնյակ տնտեսություններ կային, որոնք ոչնչացան՝ պարտքերի մեծ բեռի եւ ցածր շահութաբերության պատճառով: Այժմ սերմացու ներկրող եւ բազմացնող մասնավոր տնտեսությունների եւ քանակն է փոքր, եւ ներկրած սերմացուի չափը: Արդյունքը, իհարկե, գյուղացու գրպանին անհամապատասխան գների աճն է:

Բանն այն է, որ ներկրվող տնկանյութի միայն տրանսպորտային ծախսերը շատ անգամ կրկնակի գերազանցում են արժեքը: Եվ 1 կգ սերմացուն հաճախ 430-500 դրամ է նստում, այսինքն՝ ֆերմերը բազմացնում է խիստ բարձր ինքնարժեքով եւ հարկադրված է բարձր գնով էլ վաճառել: Այսօր հանրապետության մասնավոր տնտեսություններում կա ընդամենը 3000 տ տնկանյութ, որի բարձր որակը երաշխավորված բերքի ամենակարեւոր նախապայմանն է: Սակայն դրա այսպես ասած վճարունակ պահանջարկը խիստ փոքր է: Նման պայմաններում ի՞նչ է ձեռնարկելու, ի՞նչ է անում իր տնամերձի, մեծ ու փոքր հողակտորի հույսին մնացած գյուղացին: Ստիպված ընտրում է ամենապարզ ու անցանկալի ուղին՝ հողը դատարկ չթողնելու համար օգտագործում է վատորակ ու էժանագին, հաճախ անհայտ վերարտադրության տնկանյութ: Եվ, իհարկե, կանխավ արդեն գիտի, որ չնչին բերք է ստանալու: «Պրոբլեմի լուծման ճանապարհը կարտոֆիլի բարձր վերարտադրության տնկանյութի արտադրության հիմքերի ստեղծումն է», ասում է Գառնիկ Պետրոսյանը: Առաջին փոքր քայլն անելու փորձ արվեց: Երկրագործության գիտահետազոտական կենտրոնում ստեղծվել է լաբորատորիա, որտեղ բազմացման նպատակով արտադրվում է վիրուսազերծ տնկանյութ: Սակայն տնտեսությունը գտնվում է պետական հովանավորության տակ եւ անընդմեջ ենթարկվում փորձությունների: Տարբեր տարիներ տարբեր չափով է ֆինանսավորվել, իսկ 2003 թ. ընդհանրապես որեւէ հատկացում չի նախատեսվել, եւ այսօր վտանգի տակ է նրա գոյությունը: Գառնիկ Պետրոսյանի համոզմամբ, խնդրի լուծման միջոցը լաբորատորիայի կարգավիճակի փոփոխությունն է, քանի որ պետությունը չի զբաղվում նրանով: Այն կամ պետք է մասնավորեցվի, կամ տրվի վարձակալության, որպեսզի այդ կերպ նախաձեռնվի կարտոֆիլի տնկանյութի սեփական արտադրություն ստեղծելու հիմքը: Այս դեպքում արդեն, բնականաբար, տնկանյութի արժեքից դուրս կմղվեն տրանսպորտային թանկարժեք ծախսերը, եւ գյուղացին հնարավորություն կստանա մատչելի գնով սերմացու ձեռք բերել:

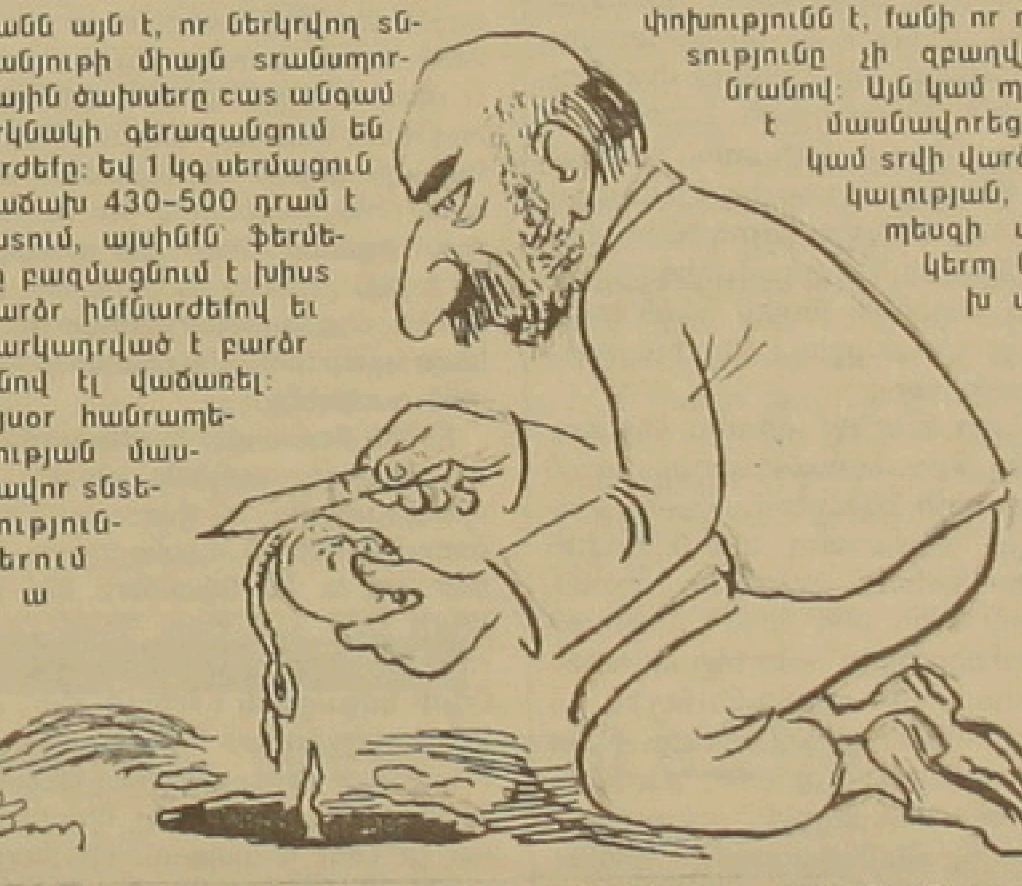

Այսօր գյուղատնտեսության տարբեր համակարգերում (ոռոգում, հողերի մելիորացիա) տարբեր աղբյուրներից հսկայական ներդրումներ, իհարկե, արվում են: Սակայն սերմնաբուծությունը շարունակում է մնալ իբրեւ մոռացված ոլորտ, եւ պետությունը գյուղացուն մենակ է թողել այս կարեւոր խնդրին դեմ հանդիման:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԱՄՆ-Ի ՀՅՈՒՊԱՏՈՍԻ ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐԻՑ

Ես բուժման նպատակով պետք է մեկնեմ Լոս Անջելես: Ի՞նչ պետք է անել

Ամեն տարի մեծ թվով հայեր բուժման նպատակով, հիմնականում B1/B2 կարգի վիզայով, մեկնում են Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ: Իհարկե, հյուպատոսը նրբանկատ վերաբերմունք է ցույց տալիս այն դիմումների հանդեպ, որոնք շատ մարդասիրական միջամտության անհրաժեշտություն են ներկայացնում: Կան նաեւ շատ այլ հանգամանքներ, որոնք պետք է պարզաբանվեն նախքան վիզայի ձեւակերպումը, որը հնարավոր կդարձնի բուժման նպատակով կատարվող ճամփորդությունը:

«Ո՞րն է հիվանդությունը»: «Արդյոք այդ հիվանդության բուժման միջոցները առկա՞ են Հայաստանում: Եթե ոչ, ապա կա՞ դրա բուժման միջոցն ԱՄՆ-ում»: Սրանք այն առաջնային հարցերն են, որոնք իրենց պատասխանները պետք է գտնեն համապատասխան նամակներում եւ բժշկական եզրակացություններում: Դիմորդը պետք է ներկայացնի իր հիվանդության պատմությունը այն բժշկից կամ հիվանդանոցից, որտեղ նա բուժվել է: Որոշ դեպքերում հյուպատոսարանը կարող է դիմել իր վստահված բժշկին ախտորոշումը հաստատելու համար:

«Ինչպիսի՞ բուժում է նշանակված»: «Որքա՞ն է դրա արժեքը»: «Որքա՞ն է բուժման ենթադրվող տեւողությունը»: Միացյալ Նահանգներում գտնվող այն բժիշկը, որը պատրաստվում է ստանձնել հիվանդի բուժումը, իր նամակում պետք է ներառի ԱՄՆ-ում գտնվող բժիշկների եւ հիվանդանոցների, ենթադրվող ախտորոշումների եւ բուժման, այնտեղ մնալու տեւողության, բուժման հնարավոր երկարաձգման, բուժման նախնական արժեքի եւ ֆինանսավորման աղբյուրների մասին տեղեկություններ: Տվյալ բժիշկը նամակով պետք է հավաստիացնի, որ ինքը ծանոթ է հիվանդի հիվանդության պատմությանը: Մասնագետի կողմից վիրահատման կամ բուժման հետ առնչվող խորհրդատվական ծառայություններ ստանալու նպատակով ճամփորդելու դեպքում պետք է ներկայացնել ոչ միայն խորհրդատվական ծառայությունների արժեքը, այլեւ ենթադրվող բուժման արժեքը:

«Ո՞վ է ֆինանսավորելու բուժումը»: Շատ դիմողների համար սա ամենադժվար հարցն է: Բժշկական ծառայությունը չափազանց թանկ է Միացյալ Նահանգներում: Ըստ համապատասխան օրենքի պահանջի հյուպատոսը պետք է համոզված լինի, որ հիվանդն այնտեղ չի մնալու պետական հովանավորության ներքո: Միացյալ Նահանգները չունի նման միջոցներ, որպեսզի հոգա նրանց բժշկական ծախսերը: Դիմորդները պետք է ցույց տան, որ իրենք կամ իրենց հովանավորները բուժման ծախսերը հոգալու համար բավականաչափ ֆինանսական միջոցներ ունեն: Կարող է պահանջվել, որ բուժման ծախսերը կամ դրանց մի մասը նախապես վճարվի տվյալ բժշկին կամ հիվանդանոցին: Դիմորդները կամ նրանց հովանավորները պետք է ցույց տան, որ իրենք ունեն բուժման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցներ՝ ներկայացնելով համապատասխան ֆինանսական փաստաթղթեր, ինչպիսիք են հարկային պարտավորությունների կատարումն ու վճարման չափերը հաստատող գրություններ, բանկային հաշիվների քաղվածքներ, գործատուի տված նամակներ եւ այլն: Հնարավոր է, որ անցյալում ԱՄՆ-ում բուժում ստացած անձանցից պահանջվեն ապացույցներ նախկին բուժման ծախսերի մարման մասին, ինչպես նաեւ տեղեկություններ վերոհիշյալ ծախսերն իր վրա վերցրած անձի մասին:

Կան դեպքեր, երբ բժիշկները, մարդասիրական նկատառումներից դրդված, պատրաստ են անվճար բուժել հիվանդին: Սակայն դիմորդները պետք է գիտենան, որ անգամ եթե բժիշկը պատրաստ է անվճար իրականացնել բուժումը, ապա լաբորատոր եւ հիվանդանոցային ծառայությունների համար դեռեւս պետք է վճարել:

Միացյալ Նահանգներում իրականացված բուժմամբ բազմաթիվ հայերի կյանք է փրկվել, եւ մեծ թվով մարդիկ բարելավել են իրենց առողջական վիճակը: Մենք խնդրում ենք դիմորդներին նկատի ունենալ վերոհիշյալ հարցերը վիզայի դիմումի ուսումնասիրության ավելի սահուն ընթացք ապահովելու համար: Անհետաձգելի կամ շտապ դեպքերում դիմորդները, իրենց հետ ունենալով բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը, կարող են ներկայանալ դեսպանատուն, հյուպատոսարանի մասնաշենք, երկուշաբթիից մինչեւ հինգշաբթի օրերին, ժամը 13:00-ին եւ ստանալ հաջորդ օրվա հարցազրույցի կտրոն: Կարող եք նաեւ զանգահարել հյուպատոսարանի հեռախոսահամարին 52-16-11 կամ 52-46-61 (ներքին հ/հ 4665) հեռախոսահամարներով եւ պայմանավորվել հանդիպման մասին: Ոչ շտապ դեպքերում դիմորդները պետք է առաջնորդվեն B2 կարգի վիզայի համար սահմանված ընթացակարգով:

Երեկ ՍԴ-ում ԿԸՀ-ն, մեղմ ասած, անպատրաստ էր

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է փետրվարի 25-ին ամփոփիչ արձանագրության հաստատումը եւ մարտի 5-ին 2-րդ փուլ անցկացնելու որոշումն անվավեր ճանաչելուն, ապա, համաձայն դիմումի, անտեսելով իր իսկ ընդունած, ընթացքում գնահատականներ չստացած դիմում-բողոքները եւ տարածքային հանձնաժողովների անդամների հատուկ կարծիքները, ԿԸՀ-ն հաստատել է փետրվարի 19-ի ընտրությունների ամփոփիչ արձանագրությունը, նաեւ վերահաստատել մարտի 5-ին 2-րդ փուլ անցկացնելու մասին փետրվարի 20-ի որոշումը: Նշվածները պետք է անվավեր ճանաչվեն, քանի որ, ըստ Գեղամյանի, փետրվարի 19-ին կայացած նախագահական ընտրությունների նախապատրաստման եւ անցկացման ընթացքում խախտվել են ԸՕ թվով 46 հոդվածներ:

ՍԴ ներկայացված դիմումի 1-ին պահանջի առնչությամբ դիմող կողմը նշեց, որ ԿԸՀ-ն նախնական արձանագրություն հաստատելիս, ըստ օրենսդրության, պետք է նշեր ընտրողների ընդհանուր թիվը, թեկնածուների օգտին տրված կողմ ձայների քանակը եւ անճշտությունների չափը: Վերջինս չի նշվել:

Որպես պատասխանող կողմ հանդես եկող Գեւորգ Ներսիսյանի հարցերին, թե արդյոք խախտվել են նշված հոդվածները, դիմող կողմը նշեց, որ ոչ մի հոդվածից չեն հրաժարվում: Իսկ ներկայացված նյութերում կան օրինակներ մարդկանց ազատ կամքի վրա բռնանալու, դատական կարգով ընտրելու իրավունք վերականգնելու մասին:

Յուրաքանչյուր հոդվածի մասին առանձին-առանձին մի քանի հարցից հետո ՍԴ նախագահ Գագիկ Հարությունյանը նշեց, որ հարցադրումը հիմնականում մեկն է, որ դիմող կողմը փաստարկներ ներկայացնի որպես խախտված նշվող յուրաքանչյուր հոդվածի կապակցությամբ:

Պատասխանող կողմի մի քանի հարցից հետո ՍԴ նախագահը հայտնեց, որ դատարանը ԿԸՀ-ից չի ստացել իրեն հետաքրքրող նյութերի մի որոշ մասը: Ուստի առաջարկվեց առաջին պահանջը (փետրվարի 20-ի ԿԸՀ 2-րդ փուլ անցկացնելու որոշումն անվավեր ճանաչելու մասին) առանձնացնել:

ՍԴ անդամ Ա. Գյուլումյանի այն հարցին, թե անվավեր ճանաչելու հի՞մք է համարվում արձանագրության մեջ անճշտությունների չափը նշված չլինելու հանգամանքը, դիմող կողմը պատասխանեց, որ, բացի այդ, ԿԸՀ-ն իրավասու չէր այդ պահին նման որոշում կայացնել:

Թե ինչո՞ւ է ԿԸՀ-ում «Ազգային միաբանության» ներկայացուցիչ Զավեն Պլուզյանն առանց հատուկ կարծիքի փետրվարի 20-ին ստորագրել նշված արձանագրությունը (որում անճշտությունների չափը չի նշվել), ՍԴ անդամ Ֆ. Թոխյանի հարցին ի պատասխան պատասխանող կողմը նշեց, որ այդ մասին հստակ որեւէ բան ասել չի կարող:

Ապա նիստի մասնակիցներն անցան այն խնդրի քննարկմանը, թե արդյոք ԿԸՀ փետրվարի 20-ի նշված որոշումը ի՞նչ իրավական ակտ է, նախատեսվա՞ծ է օրենսդրությամբ եւ ի՞նչ իրավական հետեւանքներ է առաջացնում:

Ըստ դիմող կողմի, պարզ չէ, թե ինչ իրավական հիմքով է վեճի առարկա որոշման մեջ հղում արվել ԸՕ 83 հ-ին, որում նշվում է ամփոփիչ արձանագրությունների մասին, չնշելով, թե խոսքը նախնական, թե վերջնական արդյունքների մասին է: Ի դեպ, նույն 83 հ-ում ամրագրվում է, որ ԿԸՀ-ն ԸՕ 60 հ-ի սահմանված կարգով ամփոփում է ընտրության արդյունքները: Հարցն այն է, որ 60 հ-ը վերաբերում է ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքներն ամփոփելու եւ անճշտությունները որոշելու կարգին, օրինակ, թե ինչպես են տեղամասում քվեատուփից հանում մեկական քվեաթերթիկ եւ այլն: ԿԸՀ որոշմամբ այդպիսով խախտվել է, ըստ դիմողի, Արտաշես Գեղամյանի իրավահավասարությունը մյուս թեկնածուների համեմատությամբ, ինչպես նաեւ բողոքարկելու միակ ատյանը մնացել է Սահմանադրական դատարանը:

Այս կապակցությամբ ՍԴ նախագահը հիշեցրեց, որ ՍԴ են ներկայացվում ընտրությունների վերջնական արդյունքների վերաբերյալ վեճերը, եւ «այս շիլաշփոթը ստեղծել է օրենսդիրը, քանի որ օրենսգրքում վերջնական, նախնական, ընտրության արդյունք հասկացություններն ամբողջությամբ խառնված են»:

ՍԴ փոխնախագահ Վ. Հովհաննիսյանի այն հարցին, թե, ըստ դիմողի, ի՞նչ նպատակով է ԿԸՀ-ն փետրվարի 20-ի որոշումն ընդունել, պատասխան տրվեց, թե ԿԸՀ-ն այդ պահին երեւի հայտարարել է երկրորդ փուլ, քանի որ լարված վիճակ էր:

Դատարանն անցավ պատասխանող կողմի դիրքորոշմանը: Համաձայն վերջինի, ԿԸՀ-ն իր իրավասության շրջանակում ընդունել է անհատական բնույթի որոշում, որը հիմնականում վերաբերել է ԿԸՀ աշխատանքներին: Ըստ ԿԸՀ ներկայացուցչի, այդ որոշումն ընդունվել է օրենքում առկա որոշ հակասություններ կարգավորելու նպատակով:

Գեղամյանի ներկայացուցչի այն հարցին, թե կարո՞ղ էր այդ նույն ժամանակ լինել նախագահ ընտրվելու որոշում, պատասխանող Գեւորգ Ներսիսյանը բացասաբար պատասխանեց: Մյուս հարցերին ի պատասխան էլ նշվեց, որ փետրվարի 21-ին ԿԸՀ կողմից 2-րդ փուլի քվեաթերթիկի նմուշ հաստատելը չի առնչվում դիմումին, իսկ անհատական ակտ ընդունելով՝ ԿԸՀ-ն կաշկանդվածություն չուներ:

ՍԴ նախագահի մի քանի հարցերին Գեւորգ Ներսիսյանի պատասխաններից պարզ դարձավ, որ իբր ԿԸՀ-ն ստիպված է որոշման մեջ հղում կատարել ԸՕ 83 հ-ին, որի արդյունքում անտեսվել է 63 հ-ի 3-րդ կետի պահանջը: ՍԴ անդամ Ֆ. Թոխյանի այն հարցին, թե ընդունելի՞ է, որ ԿԸՀ-ն նշվող որոշումը (անճշտությունների չափը չնշելու պատճառով) հակասում է ԸՕ-ին, Գեւորգ Ներսիսյանն ուղղակի ցնցող պատասխան տվեց. «Չենք կարող ասել, որ որոշումը պետք է բացարձակապես բխեր օրենքից»:

Ասվածն ակնհայտորեն, գոնե նախապես, կասկածի տակ դրեց ԿԸՀ ներկայացուցչի տեղեկացվածությունը: Եվ պարզվեց, որ Գեւորգ Ներսիսյանի հետ ՍԴ-ում ԿԸՀ ներկայացնելու առումով պայմանագիր է կնքվել մեկ օր առաջ:

Գագիկ Հարությունյանն այնուհետեւ հայտնեց, որ դեռեւս զգալի քանակի նյութեր ԿԸՀ-ն չի ներկայացրել դատարան, ուստի առաջարկվեց նիստն ընդմիջել մինչեւ երեքշաբթի: Իսկ պատասխանող կողմին տեղեկացվեց, որ բոլոր անհրաժեշտ փաստաթղթերը ՍԴ ներկայացվեն մինչեւ երկուշաբթի ժ. 12-ը:

Հայկական նորաձեւությունը եւ թեթեւ արդյունաբերության խնդիրները

Թեթեւ արդյունաբերության ոլորտի ցավոտ խնդիրների քննարկման վերածվեց երեկ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարարության հրավիրած կլոր սեղանը, որը նվիրված էր նորաձեւության եւ արտադրության միջեւ գործնական կապերի հաստատման հարցին:

Նախարարության արդյունաբերության վարչության պետ Սերուժան Հակոբյանը թվարկեց այն դժվարությունները, որոնք ծառացած են թեթեւ արդյունաբերության ձեռնարկությունների առջեւ: Առաջինը տրանսպորտային խնդիրն է, որը լրջորեն ազդում է տեղի արտադրության զարգացման վրա: Երկրորդը՝ ցածր տոկոսով վարկեր ներգրավելու անհնարինությունը: Հաջորդը՝ ձեռնարկությունների մեքենասարքավորումների մի մասի վաճառքը, ինչպես նաեւ որակյալ բանվորական ուժի պակասը: Բնականաբար, կարեւոր է իրացման, այսինքն շուկաների հարցը, չնայած արդյունաբերության վարչության պետը հավաստիացրեց, որ հայկական թեթեւ արդյունաբերության արտադրանքի, հատկապես կոշիկի մասին դեռ հիշում են նախկին խորհրդային շուկայում: Իսկ ներկայումս ոլորտի 154 ձեռնարկություններից աշխատում են միայն 33-ը, որոնք այս տարվա առաջին 2 ամսվա տվյալներով շուրջ 10 տոկոսով ավելի արտադրանք են տվել նախորդ տարվա նույն ամիսների համեմատ:

Բանկային համակարգից ոլորտի ձեռնարկությունների դժգոհության մասին խոսեց Կապանի «Սոնատեքս» ընկերության նախագահ Դերենիկ Մարգարյանը: Նա դարձյալ կրկնեց բանկերի կողմից իրենց արտոնյալ վարկեր տրամադրելու անհրաժեշտության մասին, նշելով, որ կառավարությունն այս դեպքում կարող է հանդես գալ երաշխավորողի դերում: Նա նաեւ դժգոհեց, որ բանկերը որպես գրավ չեն վերցնում Երեւանից դուրս գտնվող անշարժ գույքը: Նրա եւ «Կաշվե գալանտերեա» ընկերության տնօրեն Ռաֆայել Քոչոյանի ելույթից ընդհանուր առմամբ այն տպավորությունն էր ստեղծվում, որ ձեռնարկությունների սեփականատերերն ու տնօրենները դեռեւս չեն թոթափել խորհրդային մտածելակերպը: Այլապես նրանք պետք է իմանային, որ բանկերի խնդիրը չէ ձեռնարկությունների վերագործարկմանը նպաստելը, որ նրանք ղեկավարվում են սեփական, այլ ոչ թե դիմացինի բիզնեսի շահերով, որ կա վարկերի ռիսկայնության գործոն եւ այլն:

Ռաֆայել Քոչոյանը դժգոհում էր նաեւ այն փաստից, որ Հայաստանում գործող շատ ընկերություններ աշխատանքային կամ այլ հագուստները պատվիրում են արտերկրում: Սակայն անհասկանալի էր, թե ո՞ւմ էր ուղղված այդ դժգոհությունը, քանզի սեփական ձեռնարկության համար պատվերներ ներգրավելը տվյալ ձեռնարկության սեփականատիրոջ գործն է: Այլ բան է պետությունից պահանջել տարբեր գերատեսչությունների աշխատանքային կամ ծառայողական հագուստի համար մրցույթներ հայտարարել, այսինքն հավասար մրցակցային դաշտ ապահովել: Ինչպես:

Թե ինչո՞ւ նորաձեւությունը չի ներդրվում արտադրության մեջ՝ հարցին Դերենիկ Մարգարյանը պատասխանեց, որ նորաձեւության մոդելները զանգվածային սպառման համար չեն: Դրանք կարող են լինել մի քանիսը կամ մի քանի տասնյակ նախատեսված էլիտար խավի համար, եւ բնական է, որ դրանց վաճառքը շատ երկար ժամանակ կպահանջի:

Այս առնչությամբ «Ասեքս» նորաձեւության կենտրոնի տնօրեն Կարինե Դնոյանը նշեց, որ իրենք կարող են ձեւավորել նաեւ զանգվածային սպառման արտադրանքի արտաքին տեսքը: Սակայն ոչ մի ձեռնարկություն նման առաջարկով չի դիմել: Կարինե Դնոյանը նաեւ հայտնեց, որ Հայաստանում վաճառվող հագուստի 60 տոկոսն այստեղ է կարվում, հետեւաբար իրենք կարող են իրականացնել այդ հագուստի դիզայնը: Ի դեպ, «Ասեքսն» արդեն նման երկու առաջարկ ստացել է Բելգիայից եւ Հոլանդիայից:

Վերջում նշենք, որ այս միջոցառումը նաեւ նախապատրաստական էր՝ ապրիլի 26-ին Երեւանում կայանալիք երիտասարդ դիզայներների «Միասնական աշխարհ» միջազգային մրցույթից առաջ: Մրցույթի կազմակերպիչը «Ռուսկի սիլուետ» Ռուսաստանի դիզայներներին եւ հայրենական նորաձեւ հագուստ արտադրողներին սատարող բարեգործական հիմնադրամի տարածաշրջանային ներկայացուցիչ «Ասեքս» նորաձեւության կենտրոնն է:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Նամակ տիկին Բախչյանին

Վերջերս, բոլորովին պատահաբար, ընդդիմադիր համարվող «Առավոտ» թերթի էլեկտրոնային էջում կարդացի Անահիտ Բախչյանի հոդվածը՝ նվիրված Հայաստանում անցած նախագահական ընտրություններին: Իմ խորին համոզմամբ, այդ թերթը ոչ ընդդիմադիր է, ոչ էլ հակառակը: Չեմ հասկանում, տպվում է մեր հայրենիքո՞ւմ, թե՞ Զիմբաբվեում, որեւէ կապ չունի հայության ու նրան հուզող խնդիրների հետ:

Հոդվածում տիկին Բախչյանը գրում է, թե ինքն ավելի հուզված է, քան, ասենք, հոկտեմբերի 27-ից հետո, եւ ընկճված այնքան, որ նույնիսկ չի իմանում, թե ինչ բացատրի իր սաներին, թերահավատ է դարձել մեր ժողովրդի եւ երկրի ճակատագրի նկատմամբ:

Այստեղ ուզում եմ մի փոքր անդրադառնալ մեր նորագույն պատմությանը. 1988-ին սկիզբ առած արցախյան հերոսամարտը բխում էր մեր ժողովրդի հոգու եւ սրտի ակունքներից, եւ պետությունը ոչ թե կառուցվեց այս կամ այն քաղաքական ուժի կամ անհատի շնորհիվ, այլ՝ այն բոլոր տղաների թափած արյան, որոնց համար խոսելը քիչ էր՝ գործել էր պետք: Առաջին անգամ մենք ոչ թե հող կորցրինք, այլ ազատագրեցինք: Սակայն երկրին տեր դարձան մարդիկ, որոնց ամենեւին չէր հետաքրքրում Արցախը: Դրա վառ ապացույցը եղան թալանի եւ խավարի, ազգային գաղափարախոսությունը կեղծ կատեգորիա կարգախոսով անցած տարիները:

Տիկին Բախչյան, ես 30 տարեկան եմ, մասնագիտությամբ ինժեներ եմ, պարգեւատրվել եմ մարտական գործողություններին մասնակցելու համար: Ես եւ իմ նմաններն ենք այս երկրի տերը, այն բոլոր տղաները, որոնք քիչ թե շատ ավանդ ունեն այս երկրի կայացման գործում: Այո՛, այս երկրի տերը Ռոբերտ Քոչարյանն է: Այս երկրի տերը չի կարող լինել Ստեփան Դեմիրճյանը, մարդ, որը մինչեւ հիմա չի եղել Արցախում, մի մարդու որդի, որն իր կյանքի ընթացքում ոչ մի անգամ չեղավ Եռաբլուր պանթեոնում, մարդ, որի այսպես կոչված քաղաքական թիմը բերեց նրան, որ մեր ժողովրդի արցախյան հերոսներին սկսեցին նույնիսկ թուրք անվանել: Այդ ամենին կարող էր հասնել միայն այս երկրի համար ոչինչ չարած մարդը, իսկ նրան կարող են համակարծիք լինել իր նմանները: Ես անտեսում եմ ամեն տեսակի տնտեսական աճ, ամեն տեսակի քաղաքական սպեկուլյացիա: Գործազուրկ եմ այսօր: Չկարծեք, թե մոտ եմ կանգնած այսպես կոչված կերակրատաշտին: Ի տարբերություն ձեզ, հույսով եւ հավատով եմ նայում մեր ժողովրդի ապագային: Համոզված եմ, որ Արցախը Հայաստանի առաջին ազատագրված նահանգն է: Հավատացեք, դուք շատ կարեւոր եւ ոգեւորող բաներ ունեք փոխանցելու ձեր սաներին: Ձեր մտածելակերպի նման ընթացքը ես բացատրում եմ հոկտեմբերի 27-ով: Որ մեր ժողովրդի պանծալի զավակներից մի քանիսը սպանվեցին ներկայիս նախագահի պաշտոնավարման ժամանակ, դա ամենեւին հիմք չէ նրան մեղադրելու: Թեկուզ հոգու խորքում չեք կարող եւ նույնիսկ իրավունք չունեք, քանզի չունեք որեւէ փաստարկ: Իսկ եթե կան այդպիսիք՝ հայտնեք ժողովրդին: Ընդհանրապես, խոսքս ուղղված է ոչ այնքան ձեզ, որքան ընդդիմություն կոչվածին:

Մի՛ խոսեք ժողովրդի եւ առավել եւս ազգի անունից: Ազգը չի կարող լինել Արցախի տեղը չիմացողի հետ: Ազգը չի կարող արցախցուն անվանել թուրք, այն արցախցուն, որի 5-րդ «մահապարտների գունդը» թուրքին կանգնեցրեց Մարդակերտի մատույցներում: Հիշե՞ք հերոսամարտն ու նրա հերոսներին, ինչի շնորհիվ այսօր գոյություն ունի Հայաստան աշխարհը: Ի՞նչ կարող է տալ հայը հային՝ ամենանվիրականն, անշուշտ, հողն է: Արցախցին չլքեց իր հողը եւ միավորված հայության շնորհիվ այսօր մենք Արցախ ունենք: Ցավում եմ, որ դուք զուգահեռ եք տեսնում հոկտեմբերի 27-ի եւ 2003-ի նախագահական ընտրությունների միջեւ: Ցավում եմ եւ ոչ մի կերպ չեմ կարողանում հասկանալ:

ՐԱՖՖԻ ՍԱՍՏՐՅԱՆ
arv-arm.hotmail.com

Նոր օրենսդրությունը փորձում է բարձրացնել պաշտոնատար անձանց պատասխանատվության չափը

Շատ անգամ է ասվել, գրվել, քննադատվել, որ վարչական իրավախախտումների մասին օրենսդրությունը կազմվել է թույլ, երերուն հիմքերի վրա եւ ամենեւին էլ չի նպաստում մեծ ու փոքր իրավախախտումների կանխարգելմանը, իսկ եթե այդ խախտումները եղել են, արդարացի պատիժ չի նախատեսում: Այդ տեսակետից գործող օրենսդրությունը վաղուց ի վեր կատարելագործման կարիք ուներ: Առավելապես քաղաքային տնտեսության ասպարեզում (քաղաքաշինություն, հողօգտագործում, բնական համալիրի պահպանություն, առեւտուր եւ սպասարկում, գովազդ), գրեթե ամեն օր բախվում ենք ամենատարբեր կարգի խախտումների, որոնց գործող օրենսդրությունը համարժեք հակազդեցություն չի տալիս թե նյութական, թե բարոյական առումներով: Մանավանդ, եթե նկատի ենք առնում, որ շատ դեպքերում պատճառված վնասը (օրինակ՝ քաղաքաշինական) անդառնալի է եղել: Թվարկված ոլորտներում նոր իրադրությանը համապատասխան սրբագրումներով վերջապես հրապարակվել եւ գործողության մեջ է ՀՀ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ նոր օրենսգիրքը: Այն կազմվել է քաղաքապետարանի եւ միանգամից մի քանի գերատեսչությունների՝ ՀՀ արդարադատության, քաղաքաշինության, առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման, բնապահպանության նախարարությունների, ՀՀ կառավարության առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի եւ ստանդարտացման, չափագիտության ու սերտիֆիկացման վարչությունների համատեղ աշխատանքով:

Իբրեւ նորույթ, իբրեւ բնորոշիչ հատկանիշ առաջինը նշենք այն իրողությունը, որ նոր օրենսդրությունն առաջին անգամ պատասխանատվության բեռ է սահմանում այն պաշտոնատար անձանց համար, ովքեր ի պաշտոնե պատասխանատու են նշված ասպարեզներում կանխարգելել, միջամտել կամ վերացնել իրավախախտումները: Հիշենք, որ նախորդ օրենսգիրքը պատասխանատվություն նախատեսում էր բացառապես շարքային քաղաքացիների համար:

Առավելապես կարեւոր է մայրաքաղաքի տեսքն աղավաղող մասնավորեցված անավարտ շինարարական օբյեկտներին վերաբերող դրույթը: Դրանք շարունակաբար, հաճախ տարիներով շրջանցում են շինարարությունը սահմանված ժամկետում ավարտելու թույլտվությունները: Այս դեպքում իրավախախտը պարտավոր է վճարել շինարարության նախագծային արժեքի 1-10 տոկոսի չափով տուգանք: Նախատեսված է, որ եթե կառուցապատողը նախազգուշացվելուց հետո էլ չի ավարտում կառուցապատումը կամ օտարում օբյեկտը, շինարարության թույլտվություն տվող մարմինը կարող է դիմել դատարան՝ կառույցը վաճառելու հայցով:

Նախկին օրենսգրքի խոցելիությունն ակնհայտ էր հատկապես ծիծաղելի պատժաչափերի առկայության տեսանկյունից: Կյանքն ապացուցեց դրանց գործունեության անարդյունավետությունն ու անկարողությունը: Այժմ, առաջնորդվելով գրպանին հնարավորինս ուժգին հարվածելու սկզբունքով (որպեսզի օրինախախտը երկու անգամ նույն սխալը թույլ չտա), օրենսգիրքը նախորդից տասնապատիկ, երբեմն հարյուրապատիկ բարձր տուգանաչափեր է սահմանում եւ քաղաքացիների, եւ տվյալ ոլորտի պաշտոնյաների համար: Այսպես, կանաչ գոտիները վնասելու համար քաղաքացուն սպառնում է նվազագույն աշխատավարձի 100-ապատիկի, իսկ պաշտոնատար անձին՝ 150-ապատիկի չափով տուգանք: Առաջներում այդ պատժաչափը պաշտոնյայի համար նվազագույն աշխատավարձի քառապատիկն էր, քաղաքացու համար՝ 250 տոկոսը:

Վերջին շրջանում երեւանցիները շատ էին բողոքում բնակելի շենքերի մերձակա սրճարանների, բարերի, զվարճավայրերի աղմուկից: Նրանց բողոքները հիմնականում անարդյունք էին մնում: Այժմ, եթե օրենքը բարեհաջող կիրառվի, հասարակական վայրերում լռությունը խախտողները պետք է վճարեն նվազագույն աշխատավարձի 20-30-ապատիկը, իսկ պաշտոնյան՝ 30-50-ապատիկը: Սպառողների շահերի համար խիստ կարեւոր մի դրույթ էլ ուրվագծված ու խտացված վիճակով մտել է օրենսգիրք, այն է՝ առեւտրի ոլորտում նորմատիվ փաստաթղթերի պարտադիր պահանջներին չհամապատասխանող ապրանքներ վաճառելը: Ասել է թե՝ անորակ կամ ժամկետանց ապրանք գնած սպառողն իր իրավունքը պաշտպանելու համար կարող է անմիջապես դիմել օրենսգրքի այս հոդվածի իրականացումը վերահսկող լիազոր մարմնին՝ ստանդարտացման, չափագիտության ու սերտիֆիկացման մարմիններին: Նախատեսվող պատժաչափերը դարձյալ 10-100-ապատիկ ավելացել են:

Նույն կերպ 50-100-ապատիկ ավելացել է անտառները կենցաղային մնացուկներով աղտոտող քաղաքացիների (գրասենյակներից հետո դա սովորույթ է դարձել) եւ քիմիական, ռադիոակտիվ նյութերով, կեղտաջրերով ու թափոններով աղտոտող ձեռնարկությունների պատժաչափը: Այնուամենայնիվ, դրական բոլոր միտումներով հանդերձ, քաղաքաշինարարները մի թերացում են մատնանշում: Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ նոր օրենսգիրքը կազմվել է առանց իրենց, այսպես ասած՝ հատուկ կարծիքը հաշվի առնելու: Այն վերաբերում է քաղաքաշինական խախտումների համար պաշտոնատար անձանց նկատմամբ կիրառվելիք պատժամիջոցների հոդվածին: Առաջարկվում էր այն կազմել եւ կիրառել միայն 2006 թ. հետո, երբ արդեն կազմված կլիներ մայրաքաղաքի նոր գլխավոր հատակագիծը: Հիմա, երբ արհեստականորեն շրջանառվում է հին հատակագիծը, որի վրա, բնականաբար, բացակայում են զոնավորման նոր սխեմաները, եւ փաստորեն ժամանակավրեպ է դարձել, քաղաքաշինական խախտումների իրական եւ ոչ իրական լինելը խիստ վիճարկելի կարող է դառնալ գերատեսչությունների համար: Անշուշտ, այն ժամանակ, երբ արդեն պատրաստ կլինի քաղաքի նոր գլխավոր հատակագիծը, հարկ կլինի փոփոխել նաեւ ներկայում արդեն շրջանառվող հոդվածը: Իսկ այդ ընթացքում, անկասկած, տրտունջներն ու շահարկումներն անխուսափելի կլինեն:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ

Քաղաքական կուսակցությունների համատեղ հայտարարությունը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ

Ինտերնետային ցանցով ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ մարտի 3-ին «Թըրքիշ դեյլի նյուս» օրաթերթը հրապարակել է Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովում (խորհրդարանում) ներկայացված բոլոր քաղաքական կուսակցությունների համատեղ հայտարարությունը, որը դատապարտում է Եվրախորհրդարանի որոշումը Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ: Ելույթ ունենալով պատգամավորների առաջ, փոխնախագահ Յուքսել Յալովան կարդացել է համատեղ հայտարարությունը, որտեղ ասված է եղել.

«Տասնհինգ երկրների խորհրդարանականներից բաղկացած Եվրախորհրդարանը հարգարժան կառույց է, բայց պատմական հայտնի փաստերն անտեսելով, հայկական անհիմն պնդումների վերաբերյալ Թուրքիայի պատմությանը, պետությանն ու ազգությանը վնասող որոշում ընդունելը նրա կողմից պարզապես արատավորում է այդ որոշումն ընդունողների հեղինակությունը: Այդ որոշումը բացարձակապես անհիմն է եւ դժբախտաբար Թուրքիայի հանդեպ Եվրախորհրդարանի անարդար վերաբերմունքի առաջին արտահայտությունը չէ: Ավելին, նման որոշման ընդունումը հենց եվրոպական համագումարի բացման օրը (որտեղ պետք է թուրք խորհրդարանականների մասնակցությամբ քննարկվեր Եվրամիության ապագան) հստակորեն ուրվագծում է այն մտադրությունը, որն անընդունելի է: Եթե այս ամոթալի քայլը կատարված է Թուրքիայի դեմ այն հույսով, որ Թուրքիան հրաժարվի Եվրամիությանն անդամակցելու իր մտադրությունից, ապա մեր պարտականությունն ենք համարում հայտարարելու, որ չարաչար սխալվում եք: Թուրքիան մեծ ջանքեր է գործադրել եւ զոհողություններ կատարել իր բոլոր կառույցներում եւ հատկապես խորհրդարանում, որպեսզի Եվրամիության լիիրավ անդամ դառնա: Պատմությունը չի կարելի նենգափոխել քմահաճ որոշումներով: Ավելի քան քառասուն տարի՝ սկսած սառը պատերազմի օրերից, Թուրքիան հսկայական ջանքեր է ի գործ դրել համատեղ պաշտպանության շրջանակներում պաշտպանելու ազատությունն ու տարածքային ամբողջականությունն այն երկրների, որոնք այսօր այս անարդար որոշումն են ընդունել մեր դեմ: Եվրախորհրդարանի վերաբերմունքը չափազանց վշտացնող է: Բայց միեւնույնն է, որոշումը չի օգնելու նրանց: Հուսով ենք, որ մի օր արխիվները կբացվեն պատմաբանների առաջ, եւ նրանք այնպիսի փաստեր կհայտնաբերեն, որ ամոթանքի սյունին կգամեն այս որոշումն ընդունողներին: Եվրախորհրդարանի այս քմահաճ որոշմանը Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովի պատասխանը լինելու է պատմական փաստերի հրապարակումը: Իսկ այդ փաստերը մեր օգտին են»:

Այս հայտարարությունը, ըստ հաղորդագրության, հոտնկայս ծափահարություններով է ընդունվել պատգամավորների կողմից: Յալովան նաեւ ժխտել է Եվրախորհրդարանի այն պնդումները, որ Թուրքիայի Հանրապետության հիմնադիր Մուստաֆա Քեմալ Աթաթուրքն ինքն ընդունել է Հայոց ցեղասպանության փաստը խորհրդարանի 1921 թվի ապրիլի 10-ի նիստի իր ելույթում: Յալովան ասել է, որ խորհրդարանը նիստերը գումարել է ապրիլի 9-ին եւ 11-ին եւ նման ելույթ չի եղել: Իսկ ապրիլի 10-ին ընդհանրապես նիստ չի գումարվել:

ԿԻՊՐՈՍ

Հուսախաբություն, բայց նաեւ հո՞յս

Հաագայում Անանի վերամիավորման ջանքերի ձախողումից հետո այժմ արդեն պարզ է, որ առաջիկա տարի 11 այլ երկրների թվում Կիպրոսի հունական մասի անդամակցությամբ Եվրամիությունն առաջին անգամ իր շարքերում ներառելու է սահմանային վեճ ունեցող մի երկիր, գրում է Բարրի Ջեյմսը «Ինտերնեշնլ հերալդ տրիբյուն» թերթի մարտի 12-ի համարում:

Բրյուսելում Եվրահանձնաժողովի ներկայացուցիչ Ժան-Քրիստոֆ Ֆիլորին ասել է, որ եթե երկու կողմերը մինչեւ 2004 թ. մայիսը չվերամիավորվեն, ապա «դժվար կլինի պատկերացնել, որ Թուրքիայի անդամակցության հարցի վերաբերյալ բանակցությունները երբեւէ կսկսվեն»: Նա ավելացրել է, որ Եվրամիության ընդարձակման ծրագիրն ըստ նախատեսվածի շարունակվելու է, եւ Կիպրոսի անդամակցության պայմանագիրը ստորագրվելու է օրինական եւ միջազգայնորեն ճանաչված հունական մասի կողմից: Բայց Եվրամիությունը շարունակելու է երկու մասերի տնտեսական անհավասարությունները վերացնելու իր ջանքերը:

Մյուս կողմից՝ Թուրքիայի նախկին վարչապետ Աբդուլլահ Գյուլը նշել է, որ իր կառավարությունը ճգնաժամի հաղթահարման «դրական ջանքեր» էր գործադրել եւ շարունակելու է նոր լուծումներ որոնել:

Իսկ Հունաստանի արտգործնախարարության անունից խոսելով՝ Պանոս Բեգլիտիսը «հուսախաբություն» արտահայտելով, այնուամենայնիվ, հույս է փայփայել, որ «սա չի կարող ճանապարհի վերջը լինել»:

Հ. Օ.

Անվտանգության խորհրդի ոչ մշտական անդամները մշակում են այլընտրական բանաձեւ

Իրաքի ճգնաժամի հարցում դեռեւս չկողմնորոշված ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի 6 ոչ մշտական անդամները ներկայումս այդ երկրի վերաբերյալ մշակում են բանաձեւի այլընտրական նախագիծ: ԱԽ-ում 4 ժամ տեւած դռնփակ խորհրդակցություններից հետո մամլո ասուլիսում այդ մասին հայտնել է ՄԱԿ-ում Ֆրանսիայի դեսպան Ժան-Մարկ դը լա Սաբլիերը:

«Ազգը» երեկ տեղեկացրեց, որ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հաջորդ շաբաթվան է հետաձգել ԱԽ-ում Իրաքի վերաբերյալ նոր բանաձեւի քննարկումը, իսկ Իրաքն անընդունելի է համարել Մեծ Բրիտանիայի ներկայացրած պահանջ-հայտարարությունը:

Ֆրանսպրեսը հավելում է, որ բրիտանացիների առաջարկությունը մերժվել է նաեւ ԱԽ 15 անդամների մեծամասնության կողմից: Այդ փաստաթղթի 6 պահանջները կոչված էին պարզելու, թե զինաթափման հարցում Բաղդադը որքանով է պատրաստ գործակցելու ՄԱԿ-ի տեսուչների հետ: Բրիտանացիները միաժամանակ հույս ունեին փաստաթղթի շնորհիվ իրենց կողմը գրավել ԱԽ-ում դեռեւս չկողմնորոշված երկրներին:

Այդ 6 երկրներն են Անգոլան, Գվինեան, Կամերունը, Մեքսիկան, Չիլին եւ Պակիստանը: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, ԱԽ դռնփակ նիստում նրանք որեւէ վերաբերմունք չեն արտահայտել Իրաքին առնչվող բրիտանա-ամերիկյան բանաձեւի նախագծի առթիվ: Դրա հակառակորդները (առաջին հերթին Ֆրանսիան) պնդում են, թե բանաձեւի ընդունումն ինքնաբերաբար ուղի կհարթեր Իրաքի պատերազմի համար: Չիլիի արտգործնախարար Սոլեդադ Ալվեարը եւս Ռոյթերին տված հարցազրույցում խոստովանեց, որ իր երկիրը չի կարող պաշտպանել ամերիկա-բրիտանական ռազմաշունչ բանաձեւը:

ՄԱԿ-ի ԱԽ-ում Իրաքին առնչվող հետագա խորհրդակցությունների ստույգ ժամկետը չի նշվել, բայց ենթադրվում է, որ դրանք տեղի կունենան եկող շաբաթվա սկզբին: Ֆրանսիայի եւ Ռուսաստանի նախագահներ Ժակ Շիրակն ու Վլադիմիր Պուտինը հեռախոսազրույցի ընթացքում հերթական անգամ իրենց հաստատ մտադրությունն են արտահայտել գտնելու Իրաքի ճգնաժամի դիվանագիտական ու խաղաղ լուծում:

Դ. Ք.

ԻՐԱՔՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

ԱՄՆ-ը երկարաձգում է պատժամիջոցները եւ ուժեր կուտակում Կարմիր ծովում

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հայտարարել է, որ եւս մեկ տարով երկարաձգվում է 8 տարի առաջ Իրանի նկատմամբ հաստատված պատժամիջոցների գործողության ժամկետը: «Գարդիան» թերթը նշում է, որ պատժամիջոցներն ԱՄՆ ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց արգելում են մասնակցել Իրանի նավթային նախագծերի իրականացմանը:

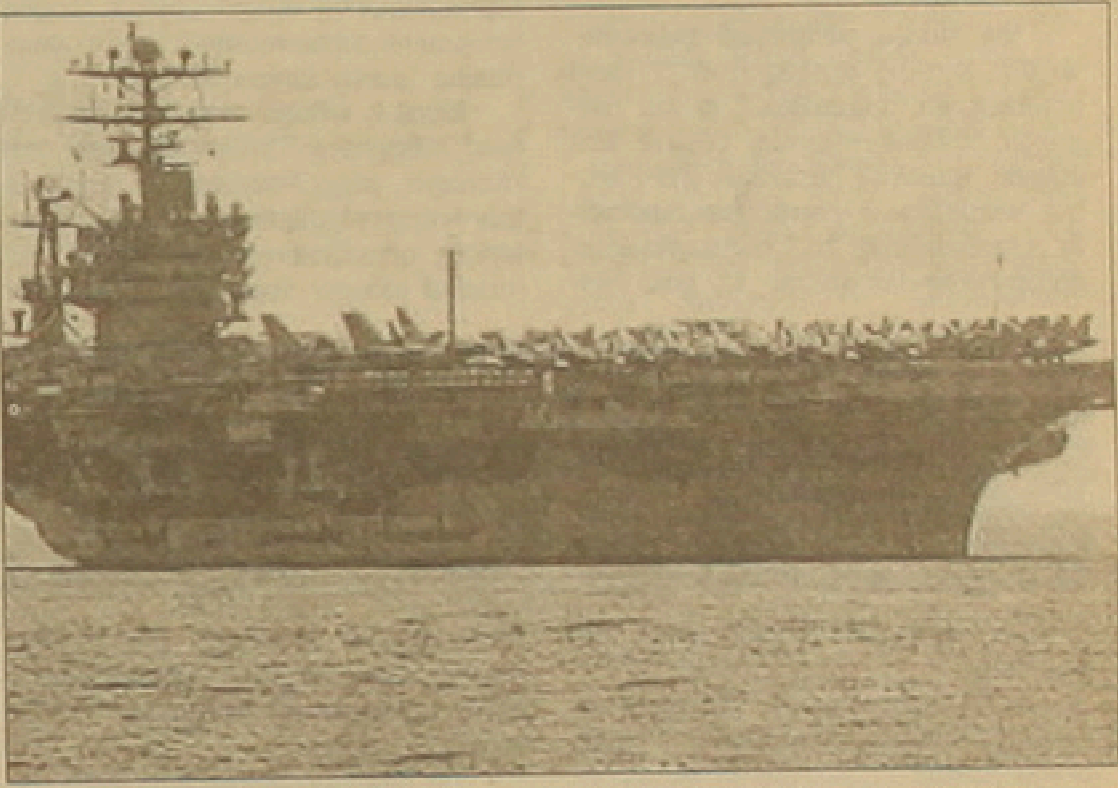

1995 թ. Բիլ Քլինթոնի վարչակազմն ամերիկացիներին արգելեց ֆինանսավորել եւ վերահսկել Իրանի նավթարդյունաբերական ձեռնարկությունները, արգելքը պատճառաբանելով Թեհրանի միջուկային ծրագրերով: Բուշի հայտարարության մեջ ընդգծվում է, որ «ԱՄՆ ազգային անվտանգությանը, արտաքին շահերին եւ տնտեսությանն սպառնացող վտանգի ստեղծմանն ուղղված գործողությունների ու քաղաքականության պատճառով պատժամիջոցները կգործեն նաեւ 2003 թ. մարտի 15-ից հետո»:

Միաժամանակ Պենտագոնը հաղորդում է, որ Միջերկրական ծովից Կարմիր ծով է տեղափոխվում «Թոմահավկ» թեւավոր հրթիռներով զինված մի նավախումբ: Խոսքը հածանավերի, էսկադրային ականակիրների եւ սուզանավերի մասին է: Ենթադրվում է, որ պատերազմի սկզբում թեւավոր հրթիռները կօգտագործվեն Իրաքի դեմ:

10-15 ռազմանավերի տեղափոխությունը պայմանավորված է Վաշինգտոնի այն կասկածներով, թե Թուրքիան թույլ չի տա իր օդային տարածքն օգտագործել Միջերկրական ծովից Իրաքը հրթիռակոծելու համար: Ինտերֆաքս գործակալության տվյալներով, Միջերկրական ծովում կմնա ամերիկյան երկու ավիակիր, որոնց ռազմօդանավերն Իրաք կհասնեն Իսրայելի եւ Հորդանանի օդային տարածքով

Իրաքցի գեներալները բանակցում են Հուսեյնի թիկունքում

Ամերիկացի պաշտոնական անձինք CNN հեռուստաընկերության թղթակցին հայտնել են, որ իրենք «անձնատուրության շուրջը գաղտնի բանակցություններ են վարում» իրաքցի զինվորական ղեկավարների հետ:

ԱՄՆ վարչակազմի բարձրաստիճան աշխատակիցներից մեկի խոսքերով, բանակցությունները վարում են ոչ թե Պենտագոնի ներկայացուցիչները, այլ կառավարության որոշ այլ «տարրեր»: Նրա ստացած տեղեկությունների համաձայն, Իրաքի զինվորական ղեկավարության մի մասն արդեն համաձայնել է չմարտնչել ամերիկյան բանակի դեմ:

Պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդն իր հերթին հայտարարել է. «Ներկայումս նրանց հետ բանակցություններ են վարվում մասնավոր կարգով: Կլինեն նաեւ առավել պաշտոնական կապեր: Նրանք կստանան հրահանգներ, թե ինչ պետք է անեն իրենց խաղաղասիրությունը ցուցադրելու համար»:

Լրագրողներին հավելյալ տեղեկություններ չեն տվել, որպեսզի Իրաքի ղեկավար Սադդամ Հուսեյնը հիշյալ զինվորական ղեկավարների հալածանքներ չձեռնարկի, ձախողելով ամերիկացիների ջանքերը:

Անցյալում եւս ԱՄՆ-ը քարոզչություն էր ծավալել Իրաքի տարածքում. օդից նետվում էին թռուցիկներ, որոնցում հանգամանորեն նշված էր, թե իրաքյան զորքերն ինչպես պետք է տեղաբաշխվեն հանձնվելու ցանկություն արտահայտելու համար: Ռամսֆելդի ելույթն առաջին պաշտոնական «խոստովանությունն» է, որ համանման ջանքեր են ձեռնարկվում նաեւ Իրաքի բարձրագույն ղեկավարության նկատմամբ:

«Ալ Ղաիդայի» համակարգչային տվյալները գաղտնազերծված են

Վերջերս Պակիստանի Ռավալպինդի քաղաքում «Ալ Ղաիդայի» 3-րդ դեմք Խալիդ Շեյխ Մոհամմեդի ձերբակալության ընթացքում ԱՄՆ-ի եւ Պակիստանի հատուկ ծառայություններն առգրավել էին կարեւոր նյութեր, որոնք թույլ տվեցին ակտիվացնել ահաբեկչական այդ կազմակերպության մյուս անդամների, ներառյալ Ուսամա բեն Լադենի, որոնումները:

Ռավալպինդիում հայտնաբերվեց Մոհամմեդի համակարգիչը, որը պարունակում է աֆղանա-պակիստանյան սահմանի մոտակայքում, լեռնային դժվարամատչելի շրջաններում գտնվող գաղտնի տների ցանկը: ԿՀՎ-ն չի բացառում, որ դրանց մի մասն օգտագործված լինի բեն Լադենի կողմից: CBS գործակալության տվյալներով, ներկայումս Պակիստանի հատուկ ծառայությունները եւ ամերիկյան հատուկ ջոկատներն այնտեղ ահաբեկիչներ են որոնում:

Համակարգչի տեղեկությունները գաղտնազերծված էին, բայց մասնագետները բավական հեշտությամբ «կոտրեցին» պաշտպանական ծածկագրերը: Այժմ համակարգիչը բերված է Վաշինգտոն, իսկ Մոհամմեդն ամերիկացի քննիչների հսկողության տակ է «անհայտ վայրում»:

Ամերիկյան հետախուզության տրամադրության տակ են Մոհամմեդի բջջային հեռախոսները, ինչպես նաեւ 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ից հետո ԱՄՆ-ում իրականացված ֆինանսական գործարքների փաստաթղթերը: Դրանց հիման վրա ամերիկյան 8 քաղաքներում անցկացվում են քննություններ:

CBS հեռուստաընկերությունը հինգշաբթի երեկոյան սենսացիոն հայտարարություն արեց, թե «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունն «ընկճված է եւ սեղմվում է շագրենի կաշվի պես»: Հեռուստաընկերության մեկնաբանը ընդգծեց. «Թեեւ տեսագրությունների վրա գրոհայինների վարժանքներն առաջվա պես սարսափազդու են, իսկ Ուսամա բեն Լադենի ձայնն էլ ներկայումս, ավելի քան երբեւէ, ահեղ է հնչում, ԱՄՆ վարչակազմի բարձրաստիճան ներկայացուցիչները մասնավոր կարգով ասում են, թե «Ալ Ղաիդան» փաստորեն պարտված է եւ այժմ ծրագրվում է պայքար դրա հնարավոր իրավահաջորդի դեմ:

ԿԻՆՈ

ԲԵՌԼԻՆԱԼԵՆ, «ԱՐԱՐԱՏԸ» ԵՎ ԹՈՒՐՔԵՐԸ

*Հայաստանի կինոգետների եւ կինոլրագրողների ասոցիացիայի FIPRESCI-ի ՀՀ ազգային բաժանմունքի նախագահ **Սուսաննա Հարությունյանը** վերջերս է վերադարձել Բեռլինի 53-րդ միջազգային փառատոնից, որին մասնակցել է արդեն յոթերորդ անգամ: Թեեւ մենք արդեն լուսաբանել ենք Բեռլինալեի ընթացքն ու արդյունքները, ականատեսի հայացքը շատ բան է պարզաբանում եւ համալրում:*

– Այս տարվա բեռլինյան փառատոնի մեծ ժյուրին գլխավորում էր Ատոմ Էգոյանը, մի հանգամանք, որ մեր ազգային ինքնասիրությունը շոյելու հետ մեկտեղ, դառնալով ինտերնետային լուրերից՝ Գերմանիայի թուրքական համայնքի դժգոհությունն էր առաջացրել: Այդ դիմադրությունն զգալի՞ էր, կամ ինչ-որ կերպ դրսեւորվե՞ց փառատոնի ընթացքում:

– Ոչ մի նման բան ես չեմ զգացել: Ընդհակառակը, Բեռլինալեում շատ բարյացակամ ու հարգալից վերաբերմունք կար Ատոմի նկատմամբ՝ որպես կինոյում մեծ հեղինակություն վայելող ռեժիսորի: Փառատոնի տնօրենը օդանավակայանում անձամբ էր դիմավորել նրան, որից հետո տեղի ունեցավ նրանց պաշտոնական ասուլիսը: Ատոմի անձը եւ արվեստը բարձր է գնահատվում միջազգային ասպարեզում, որտեղ նա ընկալվում է առաջնակարգ կինոյի, մեծ արվեստի ներկայացուցիչ եւ ջատագով, այնպես որ Բեռլինալեում մեր հայրենակցի վարկը գնահատվում էր ըստ արժանվույն: Շեշտվում էին նրա վաղեմի կապերը փառատոնի, գերմանացի ռեժիսորների եւ հատկապես Վիմ Վենդերսի հետ, որը, ինչպես հայտնի է, 1987-ին, Մոնրեալի փառատոնում, Ատոմի «Ընտանեկան դիտում» ֆիլմից տպավորված, իր մրցանակը զիջեց «կանադացի կրտսեր ընկերոջը»՝ ողջունելով նրա մուտքը մեծ կինո: Իսկ դրանից առաջ՝ 1984-ին, հենց Գերմանիայում էր, Մանհայմի փառատոնում, որ Ատոմը շահեց իր առաջին միջազգային մրցանակը՝ «Մերձավորները» ֆիլմի համար արժանանալով «Ոսկե դուկատի»: Նրա հետագա գործերի մեծ էկրանային ուղին սկիզբ առավ Բեռլինալեի «Ֆորում» ծրագրից, որի շրջանակներում դրանք ներկայացվեցին: Ատոմը ինքն էլ առանձնահատուկ վերաբերմունք ունի Բեռլինալեի նկատմամբ եւ դա ընդգծում էր հարցազրույցներում, ուստի նրա նախագահությունն այս տարի լիովին բնական էր ու օրինաչափ:

– Ժյուրիի վճիռների, մրցանակների շնորհման վրա որոշակի՞ էր Էգոյանի ազդեցության կնիքը, նախապատվությունը տրվեց նրա դավանած կինոյի՞ն:

– Այո, մրցանակներ ստացան այն ֆիլմերը, որոնց կողմնակիցն էր նա: Բայց Ատոմը շեշտում էր, որ ժյուրիի անդամները համախոհներ են եւ աշխատում են շատ ներդաշնակ:

– Անցյալ տարի Բեռլինալեի գլխավոր մրցանակը շնորհվեց Փոլ Գրինգրասի «Արյունոտ կիրակի» ֆիլմին, որն ընդգծված քաղաքական հնչեղություն ուներ: «Ոսկե արջի» նոր մրցանակակիր դարձած Մայքլ Ուինթերբոթոմի «Այս աշխարհում» դրաման կարելի է բնորոշել նույն կերպ: Այստեղից հետեւո՞ւմ է, որ փառատոնի նոր տնօրենությունը ամենից ավելի կարեւորում է քաղաքական կինոն՝ գերադասելով արվեստը ստորադասել քաղաքականությանը:

– Կինոարվեստի տեսանկյունից Ուինթերբոթոմի աշխատանքը, իմ կարծիքով, ավելի մեծ արժեք ունի, քան անցյալ տարվա դափնեկիրը: Գրինգրասի ֆիլմը, որ նկարահանված էր փաստագրական քրոնիկոնի ոճով, առանձնակի արժանիքներից զուրկ էր՝ իբրեւ արվեստի գործ, եւ անցյալ տարի, իրոք, քաղաքական նկատառումները դեր խաղացին: Բայց Ուինթերբոթոմի դեպքում գործ ունենք մի ֆիլմի հետ, որտեղ փախստականների թեմայի քաղաքական հնչեղությունն ու սոցիալական շեշտադրումները կինոլեզվի առումով շատ հետաքրքիր են դրսեւորվել: Ֆիլմը նկարահանվել է թվային կինոխցիկով, վավերագրության եւ խաղարկային կինոյի, կյանքի եւ արվեստի պայմանական սահմանագծին: Կան բեմադրված, զուտ խաղարկային կտորներ, բայց եւ վավերական պատմությունը, եւ իրական գործող անձինք վկայում են կինոստեղծողության նոր միտումների, արտահայտչամիջոցների փնտրտուքի մասին: Թեեւ փառատոնի հիմնական ծրագրում երեք ֆիլմեր կային փախստականների մասին, Ուինթերբոթոմի աշխատանքն ուշագրավ էր նաեւ իր մարդասիրական ասելիքով: Փոքրիկ նկարահանող խումբը, շարունակ հետեւելով իր հերոսներին, ոչ միայն սկզբից մինչեւ վերջ ուղեկից էր դարձել Աֆղանստանից մինչեւ Լոնդոն ձգվող դժոխային ճանապարհին, այլեւ մասնակից նրանց ապրումներին:

– Ճիշտ է, «Ոսկե արջը» բաժին ընկավ անգլիացի Ուինթերբոթոմին՝ եվրոպացու, բայց Բեռլինալեի մրցութային ծրագրում ակնհայտ էր ամերիկյան կինոյի գերակշռությունը: Սա չի՞ հակասում անցյալ տարի փառատոնի նոր տնօրենության հռչակած սկզբունքներին, թե Բեռլինալեն կողմնորոշված է դեպի եվրոպական մշակույթն ու կինոավանդույթները:

– Այդ հակասությունն իսկապես հոլովվում էր մամուլի հրապարակումներում եւ հարցազրույցներում: Բայց Բեռլինալեի քաղաքականությունը չի փոխվել, համենայն դեպս, նոր տնօրենությունը՝ Դիտեր Կոսլիկի գլխավորությամբ, ջանում է իր սկզբունքները պահպանել. ուղղակի ամերիկյան կինոյի ազդեցությունն այնքան մեծ է, որ դժվար է դրան դիմադրել: Ի վերջո, իր պահանջներն է դնում նաեւ կինոշուկան: Փառատոնը նաեւ մեծ բիզնես է, հանդիսատես գրավելու խնդիր կա, եւ այդ առումով անհնար է անտեսել ամերիկյան կինոարտադրանքը: Կոսլիկը, ամեն դեպքում, փորձում է հավասարակշռություն գտնել: Հոլիվուդյան «մեծ ոճի» ֆիլմերը ներկայացվում են մրցույթից դուրս. «Չիկագոն» բացեց փառատոնը, իսկ «Նյու Յորքի հրոսակախմբերը» ցուցադրվեց հանդիսավոր փակմանը:

«Ժամերի» երեք դերակատարուհիները

– Բայց, փաստորեն, մրցանակների զգալի մասը դարձավ հենց Հոլիվուդի ավարը:

– Ինչ արած, մրցութային ծրագիրը արտացոլում էր համաշխարհային կինոյի ճշգրիտ պատկերը՝ ցույց տալով առկա իրավիճակը եւ ուժերի դասավորությունը: Մյուս կողմից էլ, այդ ծրագրում տեղ գտած ամերիկյան ֆիլմերն ընտրվել էին լուրջ արվեստի չափանիշով, ոչ թե հոլիվուդյան ստանդարտներով: Օրինակ, «Ժամերն» աչքի էր ընկնում դերասանական խաղով, եւ տրամաբանական էր, որ երեք դերակատարուհիներն էլ՝ Նիկոլ Քիդմանը, Ջուլիան Մուրը եւ Մերիլ Սթրիփը միասին, «Արծաթե արջի» արժանացան: Մրցույթին մասնակից մյուս ամերիկյան ֆիլմերը եւս՝ «Էկրանացումը», «Սոլյարիսը» եւ այլն, որոշակի հետաքրքրություն էին ներկայացնում նյութը նորովի մատուցելու իրենց ձգտումով:

– Ուրեմն Բեռլինալեն աշխատում է գոնե ընդգրկել այնպիսի ամերիկյան ֆիլմեր, որոնք լուրջ արվեստի դրոշմ ունեն, «արտհաուսի» կամ անկախ կինոյի նմուշներ են:

– Անշուշտ, անշուշտ:

– Իսկ ինչո՞վ բացատրել, որ ի տարբերություն նախորդ տարիների, Արեւելյան Եվրոպան մրցույթում ներկայացված էր սլովենական մի ֆիլմով, Ռուսաստանն էլ ընդհանրապես ծրագրից դուրս էր մնացել: Ընտրության չափանիշնե՞րն են այդքան խստացել, թե՞ արեւելաեվրոպական կինոն Բեռլինի մակարդակին արժանի գործեր չի ստեղծել:

– Ես ավելի շատ հակված եմ կարծելու, որ արժանավոր գործեր պարզապես չեն եղել, որովհետեւ Բեռլինալեն շատ ուշադիր է այդ կինոյի նկատմամբ, եւ եթե լինեին ուշագրավ ֆիլմեր, փառատոնում անպայման տեղ կգտնեին:

– Ինչեւէ: Կրկին դառնանք Ատոմ Էգոյանին: Փառատոնի հատուկ ծրագրերից մեկում ներկայացվեց նաեւ «Արարատը»: Եթե, ասենք, Ֆրանսիայում ֆիլմը ցուցադրվեց ավելի քան 80 կինոթատրոններում, «Արարատի» էկրանային ճակատագիրը Գերմանիայում մնաց անորոշ: Ատոմի ներկայությունը Բեռլինում ի՞նչ դեր ունեցավ խնդրի լուծման համար:

– Ես կասեի՝ շատ էական, վկայակոչելով մեր անձնական շփումները: Ատոմն ընդունել էր Բեռլինալեի ժյուրին գլխավորելու հրավերը, որովհետեւ «Արարատի» հետ կապված այդ խնդիրն ուներ Գերմանիայում, եւ նրա որոշումը նպաստել էր այն հանգամանքին, որ ֆիլմը պիտի ներկայացվեր Բեռլինում: Փառատոնի ընթացքում «Արարատը» ցուցադրվեց երեք անգամ, կինոնկարի շուրջը մեծ քննարկում ծավալվեց: Ատոմը ներկա էր այդ քննարկմանը, նա ուզում էր շեշտել, որ իր համար շատ կարեւոր է ֆիլմի ցուցադրությունը մի երկրում, որտեղ թուրքական մեծ համայնք կա: «Արարատը», առաջին հերթին, երկխոսության հրավեր է, եւ Ատոմն այդ երկխոսությունն է կարեւորում՝ իբրեւ հայ-թուրքական հարաբերություններում պատմական բարդույթներն ու նախապաշարմունքները հաղթահարելու փորձ:

– Իսկ «Արարատի» քննարկմանը թուրքական կողմից որեւէ մասնակից կա՞ր:

– Մեր հանդիպմանը ներկա էր կինոքննադատ Եսին Քյուչյուքբեփեփինարը՝ «Սինեմա» հանդեսի հեղինակներից մեկը, որն առաջադեմ հայացքների տեր կին է՝ դատելով մեր նախկին հանդիպումներից: Հասկանալի է, որ նա ինքն էր տրամադրված երկխոսության եւ շատ էր ուզում զրուցել Ատոմի հետ: Զրույցը կայացավ, թեեւ կրկին ի հայտ եկան այն ցավոտ կետերը, որոնց շուրջը անկարող ենք համաձայնության գալ: Թուրք քննադատը, իր հավաստիացումների համաձայն, Ատոմի արվեստի երկրպագուն է եւ մեծ պատրաստակամությամբ է դիտել «Արարատը», բայց նա խոստովանեց նաեւ, որ երբ բանը հասել է ֆիլմի հետահայաց դրվագներին կամ այն հատվածներին, որտեղ տրվում է կատարվածի, պատմության գնահատականը, մասնագիտական շրջանակներում մնալու բոլոր ճիգերին հակառակ՝ իրեն զգացել է թուրք ազգի ներկայացուցիչ եւ ներքուստ ըմբոստացել այդ ամենի դեմ: Եսինը պնդում էր, թե իր համար շատ դժվար է ընդունել մեր տեսակետը, պատմական իրողությունների մեր գնահատականը, որովհետեւ դեռ դպրոցական նստարանից կրթվել է ուրիշ պատմությամբ: Հարցականի տակ դնելով ցեղասպանության խնդիրը՝ նա, ըստ էության, կրկնում էր նույն փաստարկները, ինչ որ Ալին՝ «Արարատի» հերոսներից մեկը: Մինչդեռ Ատոմի ելակետը այլ է. նա առաջարկում է ընդունել ցեղասպանությունը, ազատվել այդ հոգեբանական բեռից, երկխոսության մեջ մտնել հանուն ապագայի: «Արարատը» հենց այդպիսի երկխոսության առաջարկ է, եւ եթե հակադարձ կողմից ավելի շատ լինեն երկխոսության հակված անձինք, դա գուցեեւ կայանա: Ասվածի վկայությունն է նաեւ, որ «Արարատի» էկրանային ճակատագիրը լուծվեց ոչ միայն Գերմանիայում, ուր ավելի քան 2 միլիոն թուրք է ապրում. բեռլինյան փառատոնի օրերին թուրք կինոգործիչ Սեբահաթին Չեթինը ցանկություն հայտնեց ձեռք բերել ֆիլմը Թուրքիայում ցուցադրելու իրավունքը: Եսին Քյուչյուքբեփեփինարը ողջունեց իր հայրենակցին, թեեւ վերջինս բռնության տեսարանները կրճատելու խնդիր էր դնում եւ մտահոգված էր այն կինոթատրոնների ապահովությամբ, որտեղ կարող են ահաբեկչական գործողություններ կատարվել «Արարատը» ցուցադրելիս: Բայց կարեւորը ֆիլմը Թուրքիայում ներկայացնելու, «Արարատին» ընդառաջ գնալու ցանկությունն էր: Այս իմաստով, Բեռլինալեն անվիճելի դեր խաղաց:

ՀԱՋՈՐԴ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԵՌՈՒՍՏԱԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Արժե դիտել

21 մարտի, 17.00 Երեւան

■ **«Ես Սեմն եմ»★:** Ռեժիսոր՝ Ջեսի Նելսոն: Դերերում. Շոն Փեն, Միշել Փֆայֆեր: ԱՄՆ, 2002:

Թուլամիտ Սեմը, որ 7-ամյա երեխայի գիտակցություն ունի, դատարանում պայքարում է իր հայրական իրավունքի համար:

21 մարտի, 23.50 1-ый канал

■ **«Խոստում»★:** Ռեժիսոր՝ Շոն Փեն: Դերերում. Ջեք Նիքըլսոն, Սեմ Շեփարդ, Աարոն Էքհարթ: ԱՄՆ, 2001:

Ֆ. Դյուրենմաթի վեպի էկրանացման հերոսը՝ ոստիկան Ջերի Բլեքը, թոշակի անցնելու վերջին օրը խոստանում է սպանված աղջնակի մորը գտնել հանցագործին:

22 մարտի, 23.50 1-ый канал

■ **«Առանց թերության»★:** Ռեժիսոր՝ Ջոել Շումախեր: Դերերում. Ռոբերտ Դե Նիրո, Ֆիլիպ Սեյմուր Հոֆման: ԱՄՆ, 1999:

Լիարժեք տղամարդ Ուոլթը, հանգամանքների բերումով, բարեկամանում է իր խայտառակ հարեւանի՝ տրանսվեստիտ Ռասթիի հետ:

22 մարտի, 23.55 Արմեն-Ակոբ

■ **«Հինգ զգայարան»★★:** Ռեժիսոր՝ Ջերեմի Պոդեսվա: Դերերում. Մոլի Փարքեր, Գաբրիել Ռոուզ, Մարկո Լեոնարդի: Կանադա, 1999:

Հինգ նովելներից հյուսված նրբին դրամա մենությունը հաղթահարելու ճիգերի մասին:

22 մարտի, 00.20 Հ1

■ **«Ռոզենկրանցը եւ Գիլդենստերնը մեռած են»★★★:** Ռեժիսոր՝ Թոմ Ստոպարդ: Դերերում. Գարի Օլդման, Թիմ Ռոթ, Ռիչարդ Դրեյֆուս: Մեծ Բրիտանիա-ԱՄՆ, 1990:

Շեքսպիրյան «Համլետը» վերընթերցվել է այնպես, որ գլխավոր հերոսներ են դարձել աննշան փոքր մարդիկ՝ Ռոզենկրանցն ու Գիլդենստերնը:

23 մարտի, 22.00 Հ1

■ **«Ճանապարհ»★★★:** Ռեժիսոր՝ Ֆեդերիկո Ֆելինի: Դերերում. Ջուլիետա Մազինա, Էնթոնի Քուին, Ռիչարդ Բեյսհարթ: Իտալիա, 1954:

Իտալական կինոյի գլուխգործոցներից մեկը, ի թիվս բազմաթիվ մրցանակների, նվաճել է եւ «Օսկար»:

«ԴԵԲՅՈՒՏԻ» ՄՐՑԱՆԱԿԱԿԻՐՆԵՐԸ

Հայաստանի կինոգետների եւ կինոլրագրողների ասոցիացիան եւ Ֆրունզե Դովլաթյանի հոբելյանական հանձնաժողովը երիտասարդ ստեղծագործողներին եւ ուսանողներին խրախուսելու նպատակով կինոյի եւ տեսաարվեստի ասպարեզում սահմանել էին «Դեբյուտ» մրցանակը, որին կարող էին հավակնել խաղարկային, վավերագրական, մուլտիպլիկացիոն եւ փորձարարական ֆիլմեր: Մրցանակային ֆոնդը կազմում էր 500 ԱՄՆ դոլարի համարժեք դրամ, որը հատկացրել էր կինոռեժիսոր Հարություն Խաչատրյանը:

Ժյուրին, ամփոփելով մրցույթի արդյունքները, առանձնացրել է հաղթողներին: Խաղարկային կինոյի ժանրում «Դեբյուտ» մրցանակը կիսել են Ռոման Մուշեղյանի «Իսկ շախումբը ուղեւորվում է դժոխք» եւ Աննա Բայաթյանի «Գնալու եմ» ֆիլմերը: Վավերագրական կինոյի ժանրում մրցանակները շնորհվել են Արսեն Գասպարյանի «Տանողի մասին» եւ Հրաչուհի Բոստանջյանի «Հասակում» ֆիլմերին: Մարիա Սահակյանի «Օրորոցայինը» «Դեբյուտի» է արժանացել մուլտիպլիկացիայի ժանրում: Ֆրունզե Դովլաթյանի անվան «Հույս» մրցանակը շնորհվել է Նիկա Շեկոյանին՝ «Պիանինոն» խաղարկային ֆիլմի համար, իսկ փորձարարական ժապավեններից ոչ մեկը մրցանակի արժանի չի համարվել:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԻՆՈՆ ԲՈԼՈՆԻԱՅՈՒՄ

Այսօր Բոլոնիայում կավարտվի հայկական կինոյի փառատոնը, որը սկիզբ է առել մարտի 10-ին՝ Բոլոնիայի ֆիլմադարանի, Էմիլիա-Ռոմանիա մարզի մշակութային խորհրդի եւ Բոլոնիայի համալսարանի գրականության ամբիոնի նախաձեռնությամբ: Փառատոնի նպատակն էր ներկայացնել հայկական կինոարվեստը 20-ական թվականներից մինչեւ մեր օրերը: Արդեն երկար տարիներ են, ինչ Իտալիայում չի ցուցադրվել հայկական ֆիլմերի որեւէ ընտրանի: Այս կարգի վերջին իրադարձությունները են եղել «Անցյալի եւ ներկայի միջեւ. Հայաստանի կինոն»՝ 1983-ին, Վենետիկում եւ «Անդրկովկասի խորհրդային հանրապետությունները. Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան»-ը՝ 1986-ին, Պեզարոյում:

Ներկայիս փառատոնի ծրագրում ընդգրկված տասը ֆիլմերն ընտրվել են Բոլոնիայի համալսարանի պրոֆեսորներ Գաբրիելա Ուլուհոջյանի եւ Աննա Սիրինյանի առաջարկության հիման վրա: Այդ ցանկում տեղ են գտել Համո Բեկնազարյանի «Շոր եւ Շորշոր», Եղիա Ջուբարի եւ Ամասի Մարտիրոսյանի «Մեքսիկական դիվանագետներ», Խորեն Աբրահամյանի եւ Արկադի Հայրապետյանի «Սարոյան եղբայրներ», Սերգեյ Փարաջանովի «Նռան գույնը», Հենրիկ Մալյանի «Մենք ենք, մեր սարերը», Բագրատ Հովհաննիսյանի «Հնձան», Ալբերտ Մկրտչյանի «Հին օրերի երգը», Հարություն Խաչատրյանի «Վերադարձ ավետյաց երկիր», Վիգեն Չալդրանյանի «Լռության սիմֆոնիա» եւ Էդգար Բաղդասարյանի «Սուրբ ծեսերի երկիր» ֆիլմերը:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Անդրեյ Մովսիսյանը կրկին հավաքական չի հրավիրվել

Ընտրական մրցախաղերի նախապատրաստությունը կսկսվի մարտի 25-ից

Չորսամսյա ընդմիջումից հետո վերսկսվում է ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարը: Հայաստանի ազգային հավաքականը մարտի 29-ին «Հանրապետական» մարզադաշտում կհյուրընկալի Հյուսիսային Իռլանդիայի ֆուտբոլիստներին, իսկ ապրիլի 2-ին Լեոնում կմրցի իսպանացիների հետ: Այդ հանդիպումների նախօրեին ուժերը կչափեն նշված երկրների երիտասարդական հավաքականները:

Նշված ընտրական հանդիպումների նախապատրաստությունը մեր հավաքականները կսկսեն մարտի 25-ից Արարատի «Այգ» մարզաբազայում: Ազգային հավաքականն առաջիկա հանդիպումներում կգլխավորի Անդրանիկ Ադամյանը, իսկ երիտասարդականի գլխավոր մարզչի պարտականությունները կկատարի Արսեն Չիլինգարյանը: Անդրանիկ Ադամյանն ուսումնամարզական հավաքի է հրավիրել հետեւյալ 22 ֆուտբոլիստներին. դարպասապահներ՝ Ռոման Բերեզովսկի («Դինամո» Մոսկվա), Արմեն Համբարձումյան («Մարեկ» Բուլղարիա), պաշտպաններ՝ Արթուր Մկրտչյան, Խոսե Բիլիբիո, Վախթանգ Հակոբյան (բոլորն էլ «Փյունիկ»), Սարգիս Հովսեփյան («Զենիթ»), Հարություն Վարդանյան («Յանգ Բոյզ» Շվեյցարիա), Արմեն Պետիկյան («Միկա»), Ալեքսանդր Թադեւոսյան («Արարատ»), Կարեն Դոխոյան («Կռիլյա Սովետով»), կիսապաշտպաններ՝ Ռոմիկ Խաչատրյան («Ապոել» Կիպրոս), Արթուր Պետրոսյան («Յանգ Բոյզ» Շվեյցարիա), Արթուր Ոսկանյան («Դիգենիս» Կիպրոս), Եղիշե Մելիքյան («Մետալուրգ» Դոնեցկ), Աղվան Մկրտչյան, Էդուարդ Պարծիկյան (երկուսն էլ «Փյունիկ»), Կարեն Ալեքսանյան («Շիրակ»), Համլետ Մխիթարյան («Թադամոն» Լիբանան), Ալբերտ Սարգսյան («Տորպեդո» Մոսկվա), Արտավազդ Քարամյան («Պանախաիկի» Հունաստան), հարձակվողներ՝ Կարեն Օհանյան («Տորպեդո-Մետալուրգ»), Արման Քարամյան («Պանախաիկի» Հունաստան):

Ինչպես տեսնում եք, այս անգամ էլ հավաքական չի հրավիրվել Անդրեյ Մովսիսյանը: Մինչդեռ հավաքականում ընդամենը երկու «մաքուր» հարձակվող է ընդգրկվել, ընդ որում առայժմ Կարեն Օհանյանից դեռեւս վերջնական համաձայնություն չի ստացվել: Ցավոք, Մովսիսյանի հետ կոնֆլիկտը դեռ չի հարթվել: Ֆեդերացիայի նախագահը պահանջում է, որպեսզի Մովսիսյանը ներողություն խնդրի ֆուտբոլասերներից այն բանի համար, որ Ուկրաինայի հետ խաղից հետո նեղացել էր Օսկար Լոպեսից եւ հրաժարվել հետագայում նրա գլխավորությամբ խաղալ: Մովսիսյանը վերջերս տված հարցազրույցներից մեկում նշել էր, որ պատրաստ է կրկին հագնել ազգային հավաքականի համազգեստը, եթե հրավիրեն: Կարելի էր այս ընթացքում լուծել վիճելի բոլոր հարցերը եւ հնարավորություն ընձեռել Մովսիսյանին խաղալու առաջիկա կարեւորագույն հանդիպումներում: Հունաստանի եւ Իսրայելի հետ հանդիպումները ցույց տվեցին, որ Մովսիսյանի նման սուր հարձակողական ոճի ֆուտբոլիստի կարիքը հավաքականում խիստ զգացվում է: Փոխարենն ամեն կերպ ջանում են միանգամից ազգային հավաքական հրավիրել երիտասարդ Կարեն Օհանյանին, որի խաղային հնարավորություններին քաջատեղյակ չեն: Ակամայից հիշում եմ տարիներ առաջ Ֆեռնանդո Զաքարյանի անվան շուրջ ստեղծված մեծ իրարանցումը: Ֆեդերացիայի ղեկավարությունն ամեն կերպ ջանում էր «ֆուտբոլային աստղին» հրավիրել ազգային հավաքական: Թե ինչպիսի ավարտ ունեցավ այդ պատմությունը, բոլորին հայտնի է. անցյալ մրցաշրջանում արգենտինահայ ֆուտբոլիստը չկարողացավ ինչպես հարկն է իրեն դրսեւորել նույնիսկ «Փյունիկում» եւ ստիպված էր վերադառնալ հայրենիք:

Երիտասարդական հավաքականի կազմում առաջիկա հանդիպումներին կնախապատրաստվեն հետեւյալ 25 ֆուտբոլիստները.

Դարպասապահներ՝ Ֆելիքս Հակոբյան («Միկա»), Նիկոլայ Սարգսյան, Ապուլա Բետե (երկուսն էլ «Փյունիկ»), պաշտպաններ՝ Վարդան Հովհաննիսյան («Միկա»), Վահան Մառանջյան («Շիրակ»), Հովհաննես Հարությունյան («Զվարթնոց»), Վալերի Ալեքսանյան («Փյունիկ»), Արթուր Խաչատրյան («Արարատ»), Ռուբեն Սարգսյան («Բանանց»), Արսեն Մելոյան («Կոտայք»), կիսապաշտպաններ՝ Գագիկ Ավագյան, Կարեն Մուրադյան, Դավիթ Գրիգորյան (բոլորն էլ «Միկա»), Կառլ Լոմբե, Արտակ Հովհաննիսյան, Լեւոն Փաչաջյան (բոլորն էլ «Փյունիկ»), Արթուր Գաբրիելյան, Արթուր Պետրոսյան (երկուսն էլ «Արարատ»), Սամվել Մելքոնյան, Կարեն Յայլոյան (երկուսն էլ «Բանանց»), Բարսեղ Կիրակոսյան («Ավտոդոր» Վլադիկավկազ), հարձակվողներ՝ Գալուստ Պետրոսյան («Արարատ»), Տիգրան Դավթյան («Զվարթնոց»), Վահե Դավթյան («Բանանց»), Էդգար Մանուչարյան («Փյունիկ»):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2003-2004 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են

Մարտի 22-ին, ժ. 11[00]-ին հրավիրում ենք ՀԱՀ-ի մեծ դահլիճ՝ մասնակցելու **բաց դռների օրվան**

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է **ապրիլի 14-ը, ժ. 15[00]**

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 գրասենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

«Ատլետիկոն» հետաքրքրվում է Ժարդելով

Մադրիդի «Ատլետիկոյի» նախագահ Խեսուս Հիլը հայտարարել է, որ ակումբի ղեկավարությունը հետաքրքրվում է Լիսաբոնի «Սպորտինգի» բրազիլացի հարձակվող Մարիո Ժարդելով: Հունվարին, երբ եվրոպայում տրանսֆերային գործարքները թույլատրվում էին, «Ատլետիկոն» Ժարդելի համար առաջարկել էր 3 մլն եվրո, սակայն պորտուգալացիները 5 մլն էին պահանջել:

Պորտուգալական թիմերն անհաջողության մատնվեցին

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի քառորդ եզրափակիչ առաջին հանդիպումներում անհաջող հանդես եկան պորտուգալական թիմերը: Հասկանալի էր սեփական հարկի տակ «Պորտոյի» պարտությունը «Պանաթինաիկոսից»: Հյուրերին հաղթանակ պարգեւեց Լեհաստանի հավաքականի հարձակվող Օլիսադեբեի խփած միակ գնդակը: Պորտուգալական մյուս ակումբը՝ «Բոավիշտան», հյուրընկալվելիս 0-1 հաշվով զիջեց իսպանական «Մալագային»: Խաղի ելքը վճռեց 18-րդ րոպեին Դելի Վալդեսի խփած միակ գնդակը: «Լացիոյի» եւ «Բեշիքթաշի» մրցավեճում էլ գրանցվեց մեկ գոլ: Աչքի ընկավ իտալացի Ինձագին: Պայքարի լարվածությամբ մյուս հանդիպումներին չզիջեց բրիտանական թիմերի՝ «Սելթիկի» եւ «Լիվերպուլի» մրցավեճը: «Սելթիկի» կազմում վնասվածքից հետո առաջին անգամ խաղադաշտ մտած Հենրիկ Լարսոնն արդեն 2-րդ րոպեին բացեց հաշիվը: Սակայն շոտլանդացիների ուրախությունը կարճ տեւեց: 17-րդ րոպեին Հեսկին «Լիվերպուլին» փրկեց պարտությունից: Ցավոք, խաղավերջում տեղի ունեցած տհաճ միջադեպը ստվեր գցեց մրցակցության վրա: «Լիվերպուլի» սենեգալցի ֆուտբոլիստ Դիուֆը թքեց հանդիսականներից մեկի վրա, որը փորձում էր ողջունել նրան:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Քորթհիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղն աշխատանքի է հրավիրում մեխանիկների հետեւյալ որակավորմամբ.

շինարարական տեխնիկայի մասնագետ, որը կկատարի շինարարական տեխնիկայի վիճակի ստուգման, ինչպես նաեւ վերանորոգման աշխատանքներ:

Թեկնածուները կարող են զանգահարել Քորթհիլ կորպորացիայի Հայաստանի մասնաճյուղի գրասենյակ՝ 59-33-88 հեռախոսահամարով:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Մեկնարկում է ՀՀ գավաթի մրցաշարը

Այսօր 4 հանդիպումներով մեկնարկում է ֆուտբոլի Հայաստանի գավաթի 2003 թ. խաղարկությունը: Կկայանան 1/8 եզրափակիչի խաղերը: Ինչպես հայտնի է, «Լեռնային Արցախը» հրաժարվել է ՀՖՖ-ի հովանու ներքո անցկացվող մրցումներից, այնպես որ այս փուլում տեղի կունենա 7 խաղ: Տարվա այս ժամանակահատվածում թիմերի թիվ 1 խնդիրը խաղերի անցկացման համար քիչ թե շատ նորմալ խաղադաշտ գտնելն է: Միանգամից ասենք, որ դա շատ բարդ հարց է, բայց թիմերին հաջողվել է մի կերպ լուծել խնդիրը: Այսօր Աշտարակում կկայանա երկու հանդիպում: «Միկա-2»-ը կհյուրընկալի հանրապետության չեմպիոն ու գավաթակիր «Փյունիկին», իսկ «Դինամո» ՖԱ-ի պայմանական հյուրը կլինի «Միկան»: Խաղերից մեկը կսկսվի ժամը 14-ին, մյուսը՝ ժամը 16:30-ին: Արտաշատում «Կոտայք-2003»-ը կհյուրընկալի «Շիրակին», իսկ Արարատում կմրցեն «Բանանցն» ու «Նորք-Մարաշը»: Հաջորդ օրը սեփական հարկի տակ «Արաքսը» կհյուրընկալի «Կիլիկիային»: «Կոտայք»-«Փյունիկ-2» մրցախաղը կկայանա Արտաշատում, իսկ «Լոկոմոտիվն» ու «Դինամո-2000»-ը մրցավեճի կբռնվեն Արմավիրում:

Սաֆինը թողնում է մրցապարեզը

Ինդիան Ուելսի թենիսի մրցաշարում տղամարդիկ անցկացրին 3-րդ շրջանի հանդիպումները: Պայքարից դուրս մնաց Մարատ Սաֆինը՝ զիջելով Ռոբի Ջինեպրուն (0-6, 1-6): Նման խոշոր հաշվով պարտության պատճառը Սաֆինի թունավորումն էր: Իր հաղթարշավը շարունակեց Լեյթոն Հյուիթը՝ պարտության մատնելով Գիլերմո Կորիային (6-7, 6-4, 6-3): Գուստավո Կուերտենն առավելության հասավ Ագուստին Կալյերիի նկատմամբ (6-4, 7-6): Հաջորդ փուլ մտան նաեւ Վինսենտ Սպեյդին, Ռայներ Շուտլերը, Բրայան Վախալին եւ Ջեյմս Բլեյքը:

Կանանց մրցավեճում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի բոլոր մասնակիցները: Լինդսեյ Դեւենպորտից եւ Ջենիֆեր Կապրիատիից հետո պայքարը շարունակելու իրավունք ստացան նաեւ Կիմ Կլեյստերսը եւ Կոնչիտա Մարտինեսը: Կլեյստերսը 2 խաղափուլում հաղթեց Չանդա Ռուբինին (6-2, 6-3), իսկ Մարտինեսը պարտության մատնեց Ամանդա Կյոտցերին (6-2, 6-1):

Շենգելիան հաղթելու լուրջ հայտ ներկայացրեց

Շախմատային ակադեմիայում ավարտին է մոտենում շախմատի մրցաշարը: 9-րդ տուրում նոր հաղթանակ տոնելով, մրցաշարի առաջատար Դավիթ Շենգելիան լուրջ հայտ ներկայացրեց արժանանալու գլխավոր մրցանակին: Այս անգամ վրաց շախմատիստը պարտության մատնեց մրցաշարում իր հնարավորություններից ցածր հանդես եկող Լիլիթ Գալոյանին: Շենգելիան 9 հնարավորից վաստակեց 7 միավոր եւ մրցաշարի ավարտից 2 տուր առաջ 1,5 միավորով գերազանցում է իր մոտակա հակառակորդներին: Վերջիններիս անչափ դժվար կլինի հասնել Շենգելիային, առավել եւս, որ կայուն մրցելույթներով աչքի չեն ընկնում: Առաջատարներին հետապնդողների թվում են Վալերիան Գափրինդաշվիլին, Դավիթ Հարությունյանն ու Արման Փաշիկյանը (5,5-ական միավոր): Այս եռյակից 9-րդ տուրում հաղթեց միայն Արման Փաշիկյանը՝ շահելով պարտիան Լիլիթ Մկրտչյանից: Դավիթ Հարությունյանը ոչ-ոքի խաղաց Մարջոբի հետ, իսկ ահա Գափրինդաշվիլին մրցաշարում 2-րդ պարտությունը կրեց՝ զիջելով Դավիթ Պետրոսյանին: Գեւորգ Հարությունյանը հաղթեց Վահագն Խաչատրյանին, իսկ Զավեն Անդրեասյանը պարտության մատնեց Տիգրան Պետրոսյանին: Միակ ոչ-ոքին գրանցվեց Մարջոբի եւ Դավիթ Հարությունյանի մրցավեճում:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Հաշվապահական հաշվեկշիռ
առ 01 հունվարի 2003 թ.

Ձև N 1

Կազմակերպության
անվանումը ՍՊԸ «[illegible]»
Փաստացի գործունեություն Շահումով խաղի գործի կազմակերպում
Իրավական երկու նշանները
Պետական ռեգիստրում գրանցման համարը 26411003577
Հարկ վճարողի հաշվառման համարը 00038911
Չափի միավորը լիցենզիա ՇԽ- 009 հազ. դրամ
Տրվ. 20.03.01 անժամկետ
Իրավ. հասցեն ք. Երևան, Մետրոպոլիտենի «Բարեկամություն» կայարան N 56 խանութ
Փաստացի գործունեության
իրականացման վայրը Արմավիրի մարզ, գյուղ Փարաքար, Թաիրով, բնակ. տուն առևտրի կենտրոն N 4 սենյակ

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	495	2736
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	020		234
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	832	1251
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	1327	4221
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	150	713	1109
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170		3
Այլ դեբիտորական պարտքեր	180		12
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	200		23
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	713	1147
Հաշվեկշիռ	230	2040	5368

Պասիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	240	1000	1000
Պահուստային կապիտալ	280	1027	997
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	2027	1997
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	13	320
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	450		3046
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	480		5
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	13	3371
Հաշվեկշիռ	500	2040	5368

Ֆինանսական արդյունքների
մասին հաշվետվություն
Տարի 2002

Ձև N 2

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	17195	18640
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	(2230)	(2542)
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	14965	16098
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	14965	16098
Գործառնական այլ ծախսեր, այդ թվում	080	(9800)	(10720)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	5165	5378
Ընդհատվող գործառնությանը վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	120	(4268)	(358)
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս), այդ թվում	130	91	(827)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	988	966
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	988	966
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	170	(18)	
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	970	966

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների
մասին հաշվետվություն

Ձև N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Հոդվածները	տող	Նախորդ տարի (ժամանակաշրջան) Կանոնադրական կապիտալ	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	010	1000	57	1057
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		970	970
Մնացորդը առ...	100	1000	1027	2027
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	010	1000	1027	2027
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060		966	966
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում) այդ թվում	080		(996)	(996)
Մնացորդը առ 01.10.2003 թ.	100	1000	997	1997

Դրամական միջոցների հոսքերի
մասին հաշվետվություն

Ձև N 4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան-2001 Գումար	դրամարկղ	Հաշվետու ժամանակաշրջան-2002 Գումար	դրամարկղ	բանկային հաշիվներ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	24	24			
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր						
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020	17195	17195	18640	18640	
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում	030	672	672			
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	040	17867	17867	18640	18640	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր						
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1264	1264	2264	2264	
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	727	727	657	657	
Վճարումներ բյուջե	080	9884	9884	9480	9480	
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամ	090	303	303	225	225	
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	100	713	713			
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	12891	12891	12626	12626	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	4976	4976	6014	6014	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր						
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	130			2230	2230	
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	170			2240	2230	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր						
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման գծով	180	5000	5000	8221	8221	
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	210	5000	5000	8221	8221	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	220	(5000)	(5000)	(5991)	(5991)	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր						
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	320	(24)	(24)	23	23	
Ներքին շարժեր	340			(15)		15
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350			23	8	15

Ձև N 5

Ֆինանսական հաշվետվություններին
կից ծանոթագրություններ

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցներ

Աղյուսակ 2

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջին մնացորդը	Ավելացում ընդամենը	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Շահագործման մեջ գտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ					
Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ					
- հաշվեկշռային արժեք	060	395	3041	860	2576
- արժեք	061	480	3041	860	2661
- կուտակված մաշվածություն	062	85			85
Շահագործման մեջ չգտնվող հիմնական միջոցներ					
Ընդամենը շահագործման մեջ չգտնվող հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	140	100	4702	4642	160
- արժեք	141	120	4702	4642	180
- կուտակված մաշվածություն	142	20			20
Ընդամենը հիմնական միջոցներ					
- հաշվեկշռային արժեք	160	495	7743	5502	2736
- արժեք	161	600	7743	5502	2841
- կուտակված մաշվածություն	162	105			105

Ոչ նյութական ակտիվներ

Աղյուսակ 7

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում ընդամենը	Նվազեցում ընդամենը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Լիցենզիաներ և վկայագրեր (ֆրանշիզներ)					
- հաշվեկշռային արժեք	040	832	5000	4581	1251
- ընդամենը	041	832	5000	4581	1251

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին

Աղյուսակ 14

Հարկատեսակի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
1	2	3	4
Շահութահարկ	010	7	
Ավելացված արժեքի հարկ	030	6	
Հաստատագրված վճարներ	080		320
Ընդամենը	140	13	320

Հաշվեկշռի հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ

Աղյուսակ 16

	տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
1	2	3	4
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010		2736
Ոչ նյութական ակտիվներ	020	1251	
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	040	234	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	050	1485	2736
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	110	1147	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	120	1147	
Ընդամենը ակտիվներ	130	2632	2736
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	140		1000
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	150		997
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160		1997
IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	200		3371
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	210		3371
Ընդամենը պասիվներ	220		5368

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ
Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական	Հաշվետու տարի միջանկյալ ժամանակաշրջան աճող
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	18195	18640
Այլ կապիտալացված ծախսումներ	040	(1474)	(1385)
Անձնակազմի գծով ծախսումներ	060	(756)	(1157)
Գործառնական այլ ծախսումներ և ծախսեր	080	(9800)	(10720)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	5165	5378
Ոչ գործառնական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	100	(4177)	(4412)
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	988	966
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	988	966
Շահութահարկի գծով ծախս	140	(18)	
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	970	966

Գործառնական այլ գործունեությունից եկամուտ և ծախս

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի ծախս	Նախորդ տարի արդյունք	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) ծախս	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) արդյունք
Այլ գործառնական գործունեությունից	130	9800	(9800)	10720	(10720)
Ընդամենը	140	9800	(9800)	10720	(10720)

Այլ ոչ գործառնական գործունեությունից եկամուտ և ծախս

Աղյուսակ 20

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի եկամուտ	Նախորդ տարի ծախս	Նախորդ տարի արդյունք	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) եկամուտ	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) ծախս	Հաշվետու տարի (ժամանակաշրջան) արդյունք
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքներից (օտարումներից)	010	560	468	91	1857	2684	(827)
Ընդամենը	120	560	468	91	1857	2684	(827)

Կ. Տ.

Ղեկավար՝ Թ. Սարգսյան
Գլխավոր հաշվապահ՝ Ժ. Սարգիսյան

«Գինդ» տպագրատուն. Երևան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 14. 3. 2003 Գինը՝ 100 դրամ